

27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кун

Mustaqillik huquq demakdir

Huquq

1997-yil 27-avgustdan chiqa boshlagan

www.huquq-gazeta.uz

2014-yil 26-iyun, №26 (911)

Матбуот — ҳаёт ойнаси

27 июнь — мамлакатимизда Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кун. Бу санани ҳаётини ўткир ва таъсирчан кучга эга бўлган, оғир ва машаққатли, шу билан бирга шарафли, халқимизни ахборот билан таъминлашдек олижаноб ишга бағишлаган касб эгаларигина эмас, балки барча юрташларимиз ҳам кенг нишонлайдилар.

Зеро, ҳаётимизнинг бирор соҳасини матбуот ва оммавий ахборот воситалари фаолиятисиз тасаввур этиш қийин. Юртимиз тараққиёти йўлидаги эзгу мақсадларни рўйбга чиқариш, истиқлол руҳига мос янгича тафаккур тарзини шакллантириш, умуминсоний кадриятларни қарор топтириш, халқимиз маънавиятини бойитиш соҳасидаги хайрли ишларда журналистларнинг муносиб хизмати бор. Холислик ва ҳаққонийлик Ватан ва миллий манфаатларни ўз фаолияти мезони деб билган касб соҳибларининг ёзган ҳар бир мақоласи одамлар қалбига йўл топади. Шу сабабли ҳам матбуот ва оммавий ахборот воситаларини янада либераллаштириш, фуқароларнинг ахборот соҳасидаги ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлаш юртимизда демократик жамият асосларини бар-

по этишнинг муҳим шарт

ҳисобланади. Мамлакатимизда фуқароларнинг сўз эркинлигига доир ҳуқуқларини рўйбга чиқариш, шахс, жамият ва давлатнинг ахборот борасидаги ҳавфсизлигини таъминлаш, соҳа ходимларининг манфаатларини ҳимоялаш борасида барча ҳуқуқий асослар яратилган. Қатор қонун ҳужжатларининг бугунги давр руҳига ҳамоҳанг тарзда такомиллашиб бораётгани матбуот ва оммавий ахборот воситаларини янада либераллаштириш, соҳадаги демократик ислохотларни янада чуқурлаштиришда муҳим омил бўлмоқда.

Давлатимиз раҳбари томонидан тақдим этилган "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концеп-

цияси"да эса миллий матбуот ва оммавий ахборот воситалари учун янада кенг имкониятлар очил, аҳолининг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш юзасидан устувор йўналишлар белгиланган. Жумладан, унда қабул қилиш тақлиф этилган қонунлар фуқароларнинг ахборот соҳасидаги ҳуқуқларини таъминлаш, оммавий ахборот воситаларининг эркинлиги ва мустақиллигини янада мустаҳкамлаш, унинг ҳокимият ва жамоатчилик ўртасидаги алоқаларини тобора кучайтириш, миллий ахборот маконини изчил ривожлантириш, матбуот ва оммавий ахборот воситаларининг фуқаролик жамияти институт сифатидаги аҳамиятини кучайтиришда муҳим ўрин тутади. Айни пайтда мамлакат парламентида бу қонунлар устида иш олиб боришмоқда.

[Давоми 4-бетда]

Эътироф

Назорат

Юртимизда келажакимиз эгалари бўлиш ёш авлоди жисмоний ва маънавий баркамол инсонлар этиб тарбиялаш давлат сиёсатининг устувор вазифаларидан бири сифатида белгиланиб, бу борада қабул қилинган дастурлар бўйича кенг қўламли ишлар амалга оширилмоқда. Президентимиз таъкидлаганидек, «Бизнинг ишончимиз ва таянчимиз бўлиш ёшларимизга янада кенг йўл очиб бериш, фарзандларимизни замонавий билим ва тажрибага, ўз мустақил фикрига эга бўлган, маънавий юксак қомил инсонлар этиб тарбиялаш, уларнинг жамиятимизда мустаҳкам ва муносиб жой олиши йўлида зарур шарт-шароитларни яратиб бериш барчамиз учун ҳам қарз, ҳам фарз»дир.

Вояга етмаганлар манфаатларини кўзлаб...

Жорий йилнинг "Соғлом бола йили" деб эълон қилиниши бу борада янада салмоқли ишлар бажарилишига туртки бўлди. Жумладан, Бош прокуратура томонидан вояга етмаганлар манфаатларини ҳимоялаш билан боғлиқ фуқаролик ишлари бўйича суд амалиёти ҳамда судларда бу тоифадаги ишларнинг кўрилишида прокурор иштирокининг самарадорлиги янада оширилмоқда.

Таҳлилларга кўра, судларда бундай ишлар кўрилиши йилдан-йилга кўпайиб, асосий эътибор вояга етмаганларнинг қонун ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилишга қаратилган. Урганилган даврда прокурорлар томонидан судларга вояга етмаганлар манфаатлари ҳимоясида 610 та ариза киритилиб, барчасининг кўрилишида прокурор иштироки таъминланган, 607 таси қаноатлантирилган.

2013 йилда апелляцияда ўзгартирилган ёки бекор қилинган 44 та суд қарорларидан 40 таси ёки 90,9 фоизи, кассацияда ўзгартирилган 59 та суд қарорларидан 56 таси ёки 94,9 фоизи ҳамда назорат тартибида ўзгартирилган 6 та суд қарорларидан 4 таси ёки 75 фоизи прокурор протестларига асосан қонунга мувофиқлаштирилган.

Прокурор иштироки мажбурий бўлган тоифаларнинг барчасида прокурор иштироки тўлиқ таъминланган. Вояга етмаганлар манфаатларига оид барча ҳал қилинган ишлардан апелляция тартибида кўрилган ишлар таҳлил этилганда 339 та иш кўрилиб, шундан 44 таси бўйича суд қарорлари бекор қилинган ёки ўзгартирилган. Шундан 40 таси ёки 90,9 фоизи прокурор протестларига асосан қонунга мувофиқлаштирилган. Жумладан, даъвогар К.Эгамбердиев жавобгар Ш.Эгамбердиева ва Ж.Турановаларга нисбатан фарзандини ўз тарбиясига олиб бериш ҳақида даъво ариза билан судга мурожаат қилиб, жавобгар Ш.Эгамбердиева билан 2009 йилда қонуний никоҳдан ўтиб турмуш қуришганлигини, ўрталаридан 2010 йилда туғилган П.Набижонов исмли фарзанди борлигини, ўзаро келишмовчиликлар сабабли жавобгар фарзандини олиб ота-онасининг уйига кетиб қолганлигини, кейинчалик жавобгар фарзандини онасига ташлаб, ишлаш учун Россия Федерациясига кетганлигини билганлигини, у бир неча маротаба қайнонаси Ж.Турановадан фарзандини ўз тарбиясига беришини сўраб бораганида қайнонаси уни ҳайдаб юборганлигини, қайнонаси фарзандини ноқонуний равишда ўзига олиб турганлигини баён қилиб, фарзандини жавобгар Ж.Турановадан ўзининг тарбиясига олиб беришни сўраган.

[Давоми 3-бетда]

Эл ризқини уюшқоқлик билан йиғиштириб олайлик

Республикаимизда қишлоқ хўжалиги соҳасида амалга оширилаётган изчил ислохотлар натижасида озиқ-овқат маҳсулотлари, хусусан, галла етиштиришнинг самарали тизими шаклланди. Галланинг иқлим шароитимизга мос, эртапишар, серҳосил навларини экиш туфайли мамлакатимизда галладан йил сайин мўл ҳосил етиштиришмоқда.

Маълумотларга кўра, юртимизда бу йил бир миллион уч юз гектардан зиёд майдонда серҳосил ва эртапишар галла навлари парваришланди. Айни пайтда галлакорларимиз бутун диққат-

эътиборини етиштирилган мўл ҳосилни қисқа муддатда, нест-нобуд қилмай ўриб-йиғиб олишга қаратмоқда.

Президентимиз Ислам Каримовнинг жорий йил 22 майда қабул қилинган

2014 йилда бошқоқли дон экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш бўйича ташкилий чора-тадбирларга оид ҳамда 9 июнда имзоланган бошқоқли дон экинлари ҳосилидан бўшаган ерларни шудгорлашни ташкил этиш чора-тадбирлари тўғрисидаги қарорлари бу борадаги ишларни тез, сифатли амалга оширишда алоҳида аҳамият касб этади. Ушбу қарорларга мувофиқ дон маҳсулотларини йиғиштириш, бўшаган майдонларда сомон ёқилишининг олдини олиш, бу масалада аҳоли ўрта-

сида тушунтириш ишларини кучайтириш ҳамда шудгорлашни ўз вақтида бажариш билан боғлиқ кенг қўламли чора-тадбирлар амалга оширилмоқда.

Хусусан, галладан бўшаган майдонларни ўз вақтида шудгорлаш ҳам муҳим агротехник тадбирлардандир. Шу боис галла ўрим-йиғими билан бирга, далаларни сомондан тозалаш, шудгорлаш ишларини изчил олиб бориш кейинги экиннинг ҳам мўл ҳосил беришига замин яратади.

Ўз мухбиримиз

Давлатимиз томонидан ёшларимизга берилаётган имкониятлар йил сайин кенгайиб, бу борадаги қонунийлик ҳам такомиллашиб бормоқда. Айниқса, тадбиркорлик қиламан, деган ёш йигит-қизларга ҳукуматимиз ҳар томонлама кўмак бераётганини алоҳида таъкиллаб ўтиш ўринлидир.

Икки йўлнинг моҳияти

Илҳом УСМОНОВ,
Юнусобод туман прокурори

Шундай экан, фарзанд ўстираётган ота-оналар фарзандларининг тарбиясига ёшларидан жиддий эътибор қаратиб, уларга тўғри йўл ва жиноят кўчасининг моҳиятини тушунтириб боришса, айни мудоао бўларди. Бу икки йўлни фарқлай олмаганлар эса, биз қуйида келтириб ўтатган воқеа қаҳрамонлари каби суднинг қора курсисидан жой олишмоқда. Ота-оналарнинг яқинлари ва эл-юрт олдида бошлари эгилиб, фарзандлари тарбияси билан ўз вақтида етарлича шугулланмаганликларида пушаймон бўлмоқдалар.

Эндигина 26 ёшни қоралаган Маҳмуд Холиқов ва Босит Дулановларга (исм-фамилиялар ўзгартирилган) болалиқдан тўғри тарбия бериб, яхши билан ёмонни фарқлай олишни ўргатишганда эди, улар шу пайтгача уч маротаба судланмаган бўлардилар. Билаларни айни кунга тўлган бу кимсалар, фойдали меҳнат қилиш ўрнига биронинг мулкига эга чиқиш учун босқинчилик жиноятини содир қилишди. Икки дўст яхши мақсад билан бирон ишининг бошини тутганлариди, балки ҳозир халқ ҳуқуқиди инсонлар бўлиб юрармидилар. Афсуски, бундай бўлмади.

Улар қабиҳ мақсадда бирлашишди. М.Холиқов ва Б.Дуланов ўтган йилнинг апрель ойларида олдиндан тузилган жиноий режага асосан, аввалдан тайёрлаб қўйилган қора рангли никирлар, скотч ва ўйинчоқ пис-толёт билан қуролланиб, Юнусобод туманидаги ҳовлиларнинг бири олдида пайдо бўлишди. Тунги соат 03:00 да хонадонга девордан ошиб тушиб, уй эгасининг ётоқхонасига бостириб киришди. Босқинчилар хонадон эгаларини уриб, оёқ-қўлларини боғлаб, уларга тегишли бўлган 6,5 млн. сўмга яқин мулкларини ўғри-лаб, воқеа жойидан яширинишди.

Шу ерда ҳақли савол туғилади. Наҳотки, бу кимсалар муқаддам судланган бўлсалар-да, юртимизда қонун устуворлиги, жиноятга эса жазо муқаррар эканлигини англаб етишмади экан? Ҳуқуқ-тартибот идоралари томонидан олиб боришган тезкор-қидирув натижасида М.Холиқов ва Б.Дулановлар қўлга олиниб, уларнинг қилмишлари фош этилди.

Жиноят ишлари бўйича Юнусобод туман судида босқинчиларнинг жиноятига қонуний жазо тайинлаб, ҳукм чиқарилди. Унга қўра, М.Холиқов 21 йил, Б.Дуланов эса 18 йил муддатга озодликдан маҳрум қилинди.

Тарбияга безътибор бўлмайлик

Лазиз ЭРДОНАЕВ,
Шарқий ҳарбий округ
ҳарбий прокурори

Маълумки, 2014 йил "Соғлом бола йили" деб эълон қилинди ва шунга асосан, Давлат дастури қабул қилиниб, унда фарзандларимиз Ватан хизматига камарбаста, ҳам жисмоний, ҳам маънавий томондан соғлом воёга етишлари йўлида амалга оширилаётган кенг қамровли тадбирлар белгилаб берилди. Шу маънода, Шарқий ҳарбий округ ҳарбий прокуратураси томонидан Фаргона вилоятининг шахар ва туманларида кенг жамоатчилик иштирокида турли мавзуларда тадбирлар ўтказилмоқда. Бундай тадбирларда истиқлолнинг дастлабки йилларидан фарзандларимиз ҳар жихатдан баркамол бўлиб воёга етишлари учун шарт-шароитлар яратилаётганлиги ҳақида аҳолига тушунтиришлар берилаётган.

Риштон туманидаги академик лицейда бўлиб ўтган навбатдаги илмий-амалий конференция "Баркамол

авлод — Қуролли Қўчларимиз таяғи" мавзусида бўлиб ўтди. Унда лицей ва коллежларнинг ўқувчи-талабалари, ўқитувчилари, туман ҳокимлиги вакиллари, "Камолот" ЁИХ, мудофаа ишлари бўлими, "Маҳалла" жамғармасининг раҳбар ва ходимлари иштирок этишди. Тадбирда сўзга чиққанлар "Миллий баркинглик — тинчлик қафолати", "Па-ноҳимсан Ватан!", "Маънавиятга таҳдид ўзлугимиз ва келажагимизга таҳдид", "Ёшларни қақирувга тайёрлашнинг аҳамияти", "Ўзбекистон Республикасида ҳарбий хизмат турлари" каби мавзуларда маърузалар қилишди.

Фарзандларимизни миллий қадриятларимиз асосида, Ватанга меҳр-муҳаббат руҳида тарбиялаш барчамизнинг бурчимиз эканлигини ёдимиздан чиқармаслигимиз шарт.

Тадбиркорлик фаолиятининг ҳуқуқий ҳимояси

Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик нафақат оналар фаровонлиги ҳамда даромад манбаларини оширишга замин яратиш билан, балки мамлакат иқтисодиётининг барқарор ривожланишини таъминлаш билан ҳам аҳамиятлидир. Шундай экан, тадбиркорлар фаолиятини янада кенгайтиришга кўмакдош бўлиш ва уларга тўқиб қўйилган турли суиистеъмолчиликларни бартараф этиш муҳим масалалардан бири ҳисобланади.

Тимур ХУСАИНОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг
бўлим бошлиғи

Мамлакатимиз тараққиётида янги иш ўринлари яратиш, бандлик масаласини ҳал этиш, аҳолининг турмуш даражасини оширишда тадбиркор ҳамда ишбилармонларнинг ўрни беқиёс. Шу боис, мазкур соҳани жадал ривожлантириш, рағбатлантириш ва қўллаб-қувватлашга ҳукуматимиз томонидан алоҳида эътибор қаратилмоқда. Буларнинг натижаси ўларок, янги яратилаётган имконият ва имтиёзлар ҳамда хизматлардан самарали фойдаланаётган тадбиркорларимизнинг эришаётган ютуқлари мамлакатимиз иқтисодий салоҳиятини намоён этишда асосий далоил бўлмоқда. Президентимиз томонидан бу борада бир қатор фармон ва қарорлар қабул қилиниб, ҳаётга татбиқ этилмоқда. Тадбиркорлар учун қулайликлар яратиш, уларга банклар томонидан имтиёзли кредитлар берилмоқда.

Айниқса, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2014 йил 15 апрелдаги "Тадбиркорлик фаолиятини амалга ошириш ва давлат хизматларини кўрсатиш билан боғлиқ тартиботларни янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарорига асосан, прокуратура органларида тадбиркорлик субъектларининг молия-ҳўжалик фаолиятини ноқонуний аралаштириш, давлат хизматларини кўрсатишда ортиқча қоғозбозликка йўл қўйиш ҳолатлари бўйича маъмурий жавобгарлик чораларини қучайтиришни назарда тутган ҳолда, қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш бўйича тақлифларни ишлаб чиқиш каби муҳим ва-

зифалар белгиланди. Тадбиркорлик субъектларининг ривожланишига ғов бўлаётган тўсиқларни бартараф этиш, уларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш ҳамда профилактика ва тарғибот ишларини жадаллаштириш кабилар ушбу савий-ҳаракатларнинг манткий давоми бўлди, десак муболага бўлмайди.

Буларнинг барчаси прокуратура органлари билан бир қаторда, СВОЖДЛҚК департаменти ходимларига ҳам республикамизнинг иқтисодий қудратини мустаҳкамлаш йўлида фаолият олиб бораётган тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш, уларнинг қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш ва ҳар томонлама ёрдам кўрсатиш борасида катта масъулият юклайди.

Бироқ, тадбиркорлик субъектларига яратилаётган кенг имкониятларга қарамай, уларни қўллаб-қувватлаш ўрнига ўз нафсини ўйлаётган айрим мансабдор шахсларнинг борлиги кишини ташвишга солмай қўймайди. Бу каби ўз мансабини шахсий манфаати йўлида суиистеъмол қилаётган, тадбиркорлик субъектларини қўллаб-қувватлаш ўрнига уларнинг йўлига тўғаноқ бўлаётган мансабдорларни аниқлаш ва бундайларга нисбатан қонуний чора қўриш борасида Бош прокуратура ҳузуридаги Солиқ, валютага оид жиноятларга ва жиноий даромадларни легаллаштиришга қарши курашиш департаментининг Андихон вилоят бошқармаси томонидан бошқа ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар билан ҳамкорликда тадбирлар амалга оширилмоқда.

Фойдалари буюрмади

Жисмоний шахслар томонидан ички бозорда товар-моддий бойликларнинг ноқонуний тарзда сотилишининг олдини олиш юзасидан СВОЖДЛҚК департаментининг Ҳамза туман бўлими ҳолимаари томонидан кенг кўламли ишлар амалга оширилляпти. Бундай ноқонуний фаолиятга барҳам беришда Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2002 йил 26 ноябрдаги "Юрилик ва жисмоний шахсларни рўйхатдан ўтказиш ҳамда улар томонидан савдо фаолияти амалга оширилишини тартибга солиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори муҳим аҳамият касб этмоқда.

Жумладан, туман ҳудудида ўтказилган тадбирда юқорида номи келтирилган қарор талабларини бузган ҳолда ноқонуний савдо билан шугулланиб келган ота-бола Бобур ва Расул Дадаев (исм-фамилиялар ўзгартирилган)ларнинг ноқонуний фаолиятига чек қўйилди. Улар дўкон ташкил қилиб, 2007 йилдан 2013 йилнинг октябрга ойга қадар аҳолига турли турдаги махсулотларни сотиб, жуда кўп миқдорда фойда қўришган. Республикасида ишлаб чиқарилган, қирим ҳужжатлари ва сифат сертификатлари бўлмаган спиртли ичимликларга, тамаки махсулотлари, салқин ичимликларга, озиқ-овқат ва бошқа ҳар хил турдаги махсулотлар савдоси билан шугулланиб, 90 млн. сўм соф фойда қўришган.

Б.Дадаевнинг дўкониди ўтказилган текширувда

истеъмолчиларнинг ҳаёти ва соғлиги учун хавфли бўлган махсулотлар сотувга чиқарилаётганлиги аниқланган. Хусусан, ҳеч қандай сертификати бўлмаган озиқ-овқат махсулотларидан ташқари, тўрт турдаги 50 дона арок, 21 турдаги 432 дона пиво ва 135 дона турли сигаретлар ҳам борлиги маълум бўлди. Текширув жараёнида ушбу махсулотлар истеъмолга яроқсиз эканлиги аниқланди.

Қонунилар устувор юрда жиноятга жазо муқаррардир. Ушбу ҳолатни атрофича қўриб чиққан жиноят ишлари бўйича Ҳамза туман суди ота-бола Дадаевларнинг қилмишига яраша жазо тайинлаб, ҳукм қилди.

Мамлакатимизда иқтисодиётни эркинлаштириш, бозор муносабатларини амалиётга кенг жорий этишга доир ислохотлар туфайли яратилаётган қулай тадбиркорлик ва ишбилармонлик муҳити қонуний фаолият асосидаги хусусий бизнесни кенг ривожлантириш учун улкан имкониятларни яратиш бермоқда. Шунга қарамай амалда қўнунларга зид равишда мўмай даромад топиш илжинида ички истеъмол бозоридида сифатсиз махсулотлар сотаётган кимсаларнинг қилмишларини қандай баҳолаш мумкин? Амалдаги қонунларни четлаб, қонуний фаолият билан шугулланаётганлар кўза кунда эмас, кундида синишини англаб олсалар яхши бўларди.

Талип ШАРУСТАМОВ,
СВОЖДЛҚК департаментининг Ҳамза туман
бўлими бошлиғи ўринбосари

Вояга етмаганлар манфаатларини кўзлаб...

/Давоми. Бошланиши 1-бетда/

Фуқаролик ишлари бўйича Бекобод туманлараро судининг 2013 йил 16 январдаги ҳал қилув қарори билан даъвогар К.Эгамбердиевнинг даъво талаби қаноатлантирилиб, П.Набижоновни жавобгар Ж.Турановадан даъвогар К.Эгамбердиев қаромогига олиб бериш белгиланган.

Иш бўйича моддий ҳуқуқ нормалари талаблари бузилганлиги ва нотўғри қўлланилганлиги сабабли Бекобод туман прокуратураси томонидан мазкур ҳал қилув қарорини бекор қилиш ҳақида апелляция тартибда протест келтирилган. Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент вилоят суди апелляция инстанциясининг 2013 йил 27 февралдаги ажрими билан мазкур иш бўйича келтирилган протест қаноатлантирилиб, ҳал қилув қарори бекор қилинган. Даъвогарнинг талабларини рад этиш ҳақида янги ҳал қилув қарори қабул қилинган.

Мазкур иш бўйича чиқарилган ҳал қилув қарорининг бекор қилинишига ва янги қарор қабул қилинишига қўйиладиган асос бўлган: Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 75-моддаси 5-қисмига кўра, ота-она алоҳида яшаганда болаларнинг қарда яшаши ота-онанинг келишувига биноан белгиланади. Ота-она ўртасида келишув бўлмаса, низо суд томонидан болалар манфаатларидан келиб чиқиб, уларнинг фикрини ҳисобга олган ҳолда ҳал этилади.

Биринчи инстанция суди низони ҳал қилишда вояга етмаган фарзандини жавобгар Ш.Эгамбердиева ўз онасининг тарбиясига қолдириб, Россия давлатига ишлагани кетиб қолганлиги, бу ҳолат ишга тақдим қилинган далолатнома билан тасдиқланганлиги, отанинг ўз боласини тарбиялашда бувига нисбатан устун ҳуқуққа эга эканлигига асосланиб, барвақт хулосага келган ва иш ҳужжатларига ҳуқуқий баҳо бермаган.

Бу турдаги кассация тартибда кўрилган ишлар таҳлил этилганида 405 та иш кўрилиб, 59 та суд қарорлари бекор қилинган ёки ўзгартирилган, шундан 56 таси ёки 94,9 фоизи прокурор протестларига тўғри келган. Масалан, фуқаролик ишлари бўйича Дўстлик туманлараро судининг 2012 йил 7 январдаги ҳал қилув қарорига асосан даъвогар Г.Ахмедовнинг даъво талаблари қаноатлантирилиб, жавобгар Х.Салимов вояга етмаган Н.Ахмедовнинг отаси деб топилиб, даъвогар фойдасига фарзанднинг таъминоти учун алимент ундириш белгиланган. Бироқ, суд томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг "Судлар томонидан оталикни белгилашга оид ишларни кўришда қонунчиликнинг қўлланиши тўғрисида"ги Қарорининг 7-9-бандларига амал қилинмасдан боланинг онаси бола туғилишига қадар жавобгар билан бирга яшаганлиги, умумий рўзғор юритганлиги ёки улар болани биргаликда тарбиялаганликлари ёхуд таъминлаб турганликларини тасдиқловчи бирорта далил мавжуд эмаслигига эътибор қаратилмай, фақатгина даъвогарнинг судда берган кўрсатмаларига таянган ҳолда, даъво аризаси қаноатлантирилиб, барвақт хулосага келинган.

Мазкур суд қарорига нисбатан Жиззах вилоят прокуратураси томонидан кассация тартибда протест келтирилиб, фуқаролик ишлари бўйича Жиззах вилоят суди кассация инстанциясининг 2012 йил 10 апрелдаги ажрими асосан протест қаноатлантирилиб, ҳал қилув қарори бекор қилинган ва иш янгидан кўриш учун биринчи инстанция судига юборилган.

Мазкур тоғадиган назорат тартибда кўрилган ишларни таҳлил қиладиган бўлсак, 6 та иш кўрилиб, 4 та суд қарори бекор қилинган ёки ўзгартирилган, 3 таси ёки 75 фоизи прокурор протестларига асосан қонунга мувофиқлаштирилган. Хусусан, даъво

гар С.Ибрагимованинг жавобгар Ж.Юлдашеви оталик ҳуқуқидан маҳрум этиш ҳақидаги ҳамда даъвогар С.Жалолованинг аризалари бўйича жавобгар Н.Жалолдидовани оналик ҳуқуқидан маҳрум этиш ҳақидаги аризалари юзасидан фуқаролик ишлари бўйича Риштон туманлараро суди томонидан фуқаролик ишларига манфаатдор шахс — васийлик ва ҳомийлик органлари ишга жалб қилинмасдан даъво аризалари қаноатлантирилган.

Фаргона вилоят прокуратураси томонидан ҳар иккала фуқаролик иш нозорат тартибда ўрганилиб, суд юқоридида қайд этилган ҳаттоликларга йўл қўйганлиги, бу билан Ўзбекистон Республикаси ФПКнинг 314-моддаси 2-қисми 2-банди талаблари бузилганлиги аниқланиб, ҳал қилув қарорлари бекор қилиниб, фуқаролик ишларини янгидан кўриш учун биринчи инстанция судига юбориш ҳақида назорат тартибда протестлар келтирилган. Фуқаролик ишлари бўйича Фаргона вилоят суди Раёсатининг 2012 йил 25 мартдаги қарорлари билан вилоят прокурорининг ҳар иккала фуқаролик иш бўйича назорат тартибда келтирилган протестлари қаноатлантирилиб, ҳал қилув қарорлари бекор қилинган ва фуқаролик ишлари янгидан кўриш учун биринчи инстанция судига юборилган.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг "Болалар тарбияси билан боғлиқ бўлган низоларни ҳал қилишда судлар томонидан қонунларни қўллаш амалиёти тўғрисида"ги Қарорининг 3-бандига асосан суд алоҳида турадиган ота-оналар ўртасида бўлган болалар уларнинг қайси бири билан қолиши тўғрисидаги низоларни ҳал этишда Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 71-моддасида белгиланган ота-онанинг ҳуқуқ ва мажбуриятлари тенгчилиги асосланган ҳолда, вояга етмаган болаларнинг манфаатларига ва ҳоҳишларига мос келадиган ҳал қилув қарори чиқариши лозим. Бунда суд ота-онанинг бирининг моддий-маиший аҳоли устунлигининг ўзи болани унга олиб бериш учун асос бўла оладиган шарт ҳисобланмаслигини ҳисобга олган ҳолда, боланинг ота-онанинг қайси бири билан қолишига қаратадиган қайси бири билан боланинг қўрсатма-ётганлигини, болаларнинг ёшсини ва ота-онанинг қайси бирига қўнғил қўйганлигини, ота-онанинг ахлоқий ва бошқа шахсий фазилатларини, ота-онанинг ҳар бири билан бола ўртасидаги муносабатларини, болани тарбиялаш ва унинг камолоти учун шарт-шароитлар (ота-онанинг маъмулоти тури, иш тартиби, моддий ҳамда оилавий аҳоли ва бошқалар) яратиш имкониятини эътиборга олади.

Суд 10 ёшга тўлган боланинг ота-онанидан қайси бири билан яшаш истаги борлигини ҳам эътиборга олиши мумкинлиги кўрсатилган. Бироқ, баъзан Пленум қарорининг мазкур талабларига амал қилинмасдан асоссиз ҳал

қилув қарорлари чиқарилган. Хусусан, даъвогар М.Юлдашев жавобгар М.Юлдашевадан болаларни ўз тарбиясига олиб бериш ҳақида фуқаролик ишлари бўйича Учтепа туманлараро судига мурожаат қилган. Фуқаролик ишлари бўйича Учтепа туманлараро судининг 2013 йил 2 сентябрдаги ҳал қилув қарори билан даъвогар М.Юлдашевнинг даъво талаби қисман қаноатлантирилган.

Даъвогар М.Юлдашев билан жавобгар М.Юлдашевнинг биргаликдаги турмушларидан 2008 йилда туғилган И.Юлдашев исми бир нафар вояга етмаган катта фарзанди жавобгарнинг қаромогидан даъвогар М.Юлдашевнинг тарбиясига олиб берилган. 2009 йилда туғилган Д.Юлдашева исми бир нафар вояга етмаган кичик фарзанди жавобгар М.Юлдашевнинг тарбиясига қолдирилган.

Фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди кассация инстанциясининг 2013 йил 6 декабрдаги ажрими асосан мазкур ҳал қилув қарори ўзгартириш қолдирилган. Суд болаларнинг манфаатларидан, уларнинг 10 ёшга тўлмаганликлари муносабати билан уларнинг ота-онасидан қайси бири билан яшаш истаги борлигини белдириш имкониятига эга эмасликларидан ҳамда уларнинг тўғри руҳий ривожланиш ва тарбияланишлари учун уларни ажратмаслик лозимлигидан келиб чиққан ҳолда фуқаролик иш учун аҳамиятли бўлган барча далилларга қонуний баҳо бермаганлиги сабабли, суднинг мазкур қарорига нисбатан Тошкент шаҳар прокуратураси томонидан 2014 йил 30 апрелда фуқаролик ишлари бўйича Тошкент шаҳар суди Раёсатига назорат тартибда протест келтирилди.

Судлар томонидан оталикни белгилаш ҳақида келиб чиқаётган низолар бўйича фуқаролик ишлари кўрилишида Оила кодексининг нормаларини нотўғри талқин қилиш ҳолатларига йўл қўйиб келинган. Жумладан, фуқаролик ишлари бўйича Асака туманлараро судининг 2012 йил 14 мартдаги ҳал қилув қарорига кўра, даъвогар Д.Содиқованинг жавобгар М.Раҳимжоновга нисбатан оталик ҳуқуқидан маҳрум қилиш ҳақидаги даъво аризаси қаноатлантирилиб, жавобгар М.Раҳимжонов 2003 йилда туғилган Раҳимжонов Шохислом Мухаммадхон ўғли исми фарзандига нисбатан оталик ҳуқуқидан маҳрум қилинган.

Мазкур иш Бош прокуратурада назорат тартибда ўрганилиб, у бўйича чиқарилган ҳал қилув қарори бекор қилиниши лозимлиги ҳақида Андижон вилоят прокуратурасига кўрсатма юборилган. Кўрсатма асосида Андижон вилоят прокуратураси томонидан фуқаролик ишлари бўйича Андижон вилоят судининг Раёсатига 2014 йил 14 майда назорат тартибда протест келтирилган. Ушбу вилоят суди Раёсатининг 2014 йил 19 майдаги қарори билан вилоят прокурорининг мазкур иш бўйича киритилган протести қаноат

кўзлаб...

Ботир НОРОВ,

Бош прокуратура бўлими бошлиғи

лантирилиб, фуқаролик ишлари бўйича Асака туманлараро судининг 2012 йил 14 мартдаги ҳал қилув қарори бекор қилинган ва иш янгидан кўриш учун биринчи инстанция судига юборилган.

Суднинг ноқонуний ҳал қилув қарорининг бекор қилинишига қўйиладиган асос бўлган: иш ҳужжатларига кўра, жавобгар М.Раҳимжонов фарзандини моддий ва маънавий жиҳатдан қаровсиз қолдирган. Суд мажлисида жавобгар бу ҳолатларни инкор этмасдан айбини тан олган.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленумининг "Болалар тарбияси билан боғлиқ бўлган низоларни ҳал қилишда судлар томонидан қонунларни қўллаш амалиёти тўғрисида"ги Қарорининг 18-банди 1-қисмида Ўзбекистон Республикаси Оила кодексининг 81-моддасига мувофиқ, ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиниши ота-онани болаларини таъминлаш мажбуриятидан озод қилмайди. Шу сабабли суд жавобгарни ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилишда Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик процессуал кодекси 205, 207-моддалари қоидаларига асосланиб, ундан алимент ундириш тўғрисидаги масалани, бундай даъво қўзғатилган-қўзғатилмаганлигидан қатъи назар, биргаликда ҳал этиши шарт деб кўрсатилган.

Шу Пленум қарорининг 17-банди 1-қисмида суднинг ота-оналик ҳуқуқидан маҳрум қилиш тўғрисидаги ҳал қилув қарорига болани тарбиялаш учун кимга: бошқа турадиган отаси ёки онасига, васийлик ва ҳомийлик органига ёки у қонунда белгиланган тартибда тайинланган бўлса, васийга (ҳомийга) берилганлиги кўрсатилган бўлиши лозимлиги талаб этилган. Бироқ, мазкур иш бўйича биринчи инстанция суди юқоридида қайд этилган қонун ва Пленум қарори талабларига амал қилмасдан, татбиқ қилиниши лозим бўлган Оила кодексининг 81-моддаси 2-қисмининг қўламаздан даъвогар Д.Содиқованинг жавобгар М.Раҳимжоновга нисбатан оталик ҳуқуқидан маҳрум қилиш ҳақидаги даъво аризасини қаноатлантирган. Жавобгардан бола таъминоти учун алимент ундириш масаласини эса ҳал қилмасдан қолдириб, боланинг тарбиялаш учун кимга берилганлигини кўрсатмаган.

Вояга етмаганлар манфаатларини ҳимоялаш билан боғлиқ бўлган фуқаролик ишларининг судда кўрилишида прокурор иштирокининг самарадорлиги ва таъсирчанлигини таъминлаш фаолияти юзасидан Бош прокуратуранинг судларда фуқаролик ишлари кўрилишида прокурор ваколатини таъминлаш бўлими томонидан доимий назорат ўрнатилган бўлиб, бу соҳадаги ишларни Ўзбекистон Республикасининг Қонунари, Республика Олий суди Пленуми қарорлари ҳамда Республика Бош прокурорининг буйруқлари талаблари асосида ташқил этилишини таъминлаш талаб этилади.

Жамиятимизнинг бугуни ва эртаси бўлими ёш авлодни ҳар томонлама қўллаб-қувватлаш асосий вазифаларимиздан биридир. Зеро, Юртбошимиз таъкидлаганидек, "Ватанимизнинг келажаги, халқимизнинг эртанги куни, мамлакатимизнинг жаҳон ҳамжамиятидаги обрў-эътибори, авваламбор, фарзандларимизнинг унинг-ўсиб, ўлғайиб, қандай инсон бўлиб ҳаётга кириб боришига боғлиқдир. Биз бундай ўтқир ҳақиқатни ҳеч қачон унутмаслигимиз керак".

Матбуот — ҳаёт ойнаси

(Давоми,
Бошланиш 1-бетда)

Республикаимизда фуқаролик жамиятини шакллантиришнинг муҳим шарти бўлган нодавлат оммавий ахборот воситаларини ривожлантириш, уларнинг ахборот соҳасини демократлаштиришда фаол иштирокини таъминлашга қаратилган кенг қамровли ислохотларнинг амалга оширилгани ҳам эътиборга молик. Нодавлат оммавий ахборот воситаларини қўллаб-қувватлаш, уларнинг моддий-техник базаси ва кадрлар салоҳиятини мустаҳкамлаш мақсадида бир қанча жамоат ташкилотлари ташкил этилди.

Айни пайтда мамлакатимизда яшайдиган миллат ва элатларнинг тўққиз тилида босма нашрлар фаолият юритмоқда. Шунингдек, кейинги йилларда сунъий йўлдош алоқа тармоғи орқали телерадиодастурларни тарқатиш йўлга қўйилди. Бугунги кунда Ўзбекистон телекоммуникациялар тизими дунёнинг 180 мамлакатига 28 та йўналиш бўйича тўғридан-тўғри чиқадиган халқораси каналларга эга. Юртимиздаги телерадиоканаллар томонидан тайёрланган кўрсатув ва эштитиришлар Интернет глобал тармоғи орқали реал вақт режимда жаҳонга узатилмоқда.

Мамлакатда матбуот ва оммавий ахборот воситалари учун кадрлар тайёрлаш ва қайта тайёрлаш миллий тизимининг тақомиллаштирилишига ҳам катта эътибор берилмоқда. Айни пайтда Ўзбекистон Миллий университети, Ўзбекистон Давлат Жаҳон тиллари университети ва Қорақалпоғистон Давлат университетида журналист кадрлар тайёрланмоқда. Айтиш жоизки, журналистика соҳасида кадрлар тайёрлаш тизимини янада тақомиллаштириш, ёш қаламкашларга иходий маҳорат сирларини ўргатишда матбуот ва ОАВ тахририятлари хузурида фаолият юритаётган "Маҳорат мактаблари"нинг ўрни бекиёс. "Қашқадарё" ва "Новости Қашқадары" бирлашган тахририяти ҳамда Қашқадарё вилоят телерадиокомпанияси хузурида фаолият юритаётган "Маҳорат мактаблари"да бу борада олиб борилаётган ишлар таҳсинга сазовор.

Давлатимиз раҳбарининг 2011 йил 30 декабрда қабул қилинган "Оммавий ахборот воситаларини янада ривожлантириш учун қўшимча солиқ имтиёзлари ва афзалликлари бериш тўғрисида"ги Қарори медиа тузилмалар фаолиятини давр талаблари даражасига кўтариш, уларнинг моддий-техник базасини мустаҳкамлаш имконини бермоқда.

Ахборот асрида яшар эканмиз, воқеалар фаол муносабат уйғотиш, у ёки бу ҳодисани батафсил ёритиб бориш, тезкор хабарларни етказиб, долзарб муаммоларни ўртага ташлаш журналистдан катта маҳорат талаб қилади. Бунинг

учун у ўз касбига масъулиятли ва фидойи бўлиши керак. Журналистнинг фидойилиги жарроҳлик столи устида беморнинг ҳаётини сақлаб қолишга масъул шифокорнинг фидойилигидан, юзлаб қора кўзларнинг тақдири ишончи топирилган педагогнинг фидойилигидан кам эмас. Аслида фидойилик ва жасорат барча соҳа кишиларидан талаб қилинадиган хислат. Журналистнинг фидойилиги ва жасуриги эса оммага ҳаққоний ва аниқ ахборот етказиш билан ўлчанadi.

Шунингдек, барчамизга яхши аёни, эл-юртимиз, жамиятимиз журналистлар фаолиятига авваломбор, уларнинг ўз Ватани, ўз халқи ҳаётига дахлдорлик туйғуси, фуқаролик позицияси, ижтимоий масъулиятига қараб баҳо беради. Ўйлаймизки, бу энг тўғри ва ҳаққоний баҳодир. Давлатимиз раҳбари ўтган йили 27 июнь — Матбуот ва оммавий ахборот воситалари ходимлари кун муносабати билан биз журналистларга йўллаган табригидида "... бугунги нотинч ва таҳликали замонда юртимиздаги тинч ва осуда, эркин ва фаровон ҳаётини асраш ва мустаҳкамлашда сиз, азиз журналистлардан халқимиз янада кўпроқ фаоллик ва жонбозлик кўрсатиши кутишга ҳақлидир. Айниқса, униб-ўсиб келаётган ёшларимизни мустақил фикрлайдиган, бизнинг қандай буюк тарих ва меросга эга эканлигимизни англаб, ана шу бебаҳо бойлиқни қадрлаб яшайдиган, биз бошлаган улуг ишларнинг муносиб давомчилари бўлган инсонлар эҳтиб воёга етказишда матбуот ахборот ҳаққоний сўзи, унинг таъсири ғоят муҳим, айтиш мумкинки, ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини ҳеч қачон эсимиздан чиқармаслигимиз лозим", дейилгани бежиз эмас.

Ҳаётда кўпгина иллатларга барҳам беришнинг энг сигналган чораси — матбуот танқиди. Танқид эса ҳолисона ва ҳаққоний бўлмоғи лозим. Журналистнинг вазифаси нафақат воқеа-ҳодисаларни қайд этиш, балки уни маҳорат, санъаткорлик ва ҳолислик билан ёзиш дегани. Бунинг учун журналистда, аввало, табият ато этган истеъдод бўлмоғи лозим. У бошқалар оддийгина қилиб сўзлаган ҳодисаларни шундай ёзмоғи

керакки, ўша воқеалардан болабур бўлган кимса ҳам ҳайратда қолсин. Бунинг учун у жаҳон адабиётдан, тарихдан яхши хабардор бўлмоғи, замонасининг муаммосини чуқур ҳис этмоғи, юксак малакали ҳодим сифатида уларни чуқур таҳлил қилишга қурби етадиган бўлмоғи лозим.

Журналист нафақат жабрланган, ҳаттоки, жабрловчи, озор берувчининг ҳам ҳимоячиси бўлиши — бу шу маънодаки, унинг тўғри йўлга тушиб олишини чин дилдан истайдиган ҳолис шахс бўлиши керак. Чунки ҳар қандай хато умумжаҳамиятга зарар келтиргани каби, унинг олди олиниши ёки тузатилиши — жамиятга фойда келтиради. Шунинг учун ҳам журналистларнинг қаламини тўқмоққа эмас, ўткир тингга қийёслайдилар. Унинг топиб айтган сўзи жамиятнинг катта-ю кичик дардини моҳир жарроҳнинг тиги каби илдиридан қирқиб даволайди.

Тахририят шундай даргоҳки, ҳар қандай қалби кемтик даво излаб келганида бу маскандан малҳам топиб кетсин. Ҳар бир сўзимиз инсон қалбига дармон бўлувчи воситага айлансагина мақсадга эришган бўламиз. Сўзининг қудрати шунчалик сеҳрлики, унинг жозибасидан гуллар унади. Кўнгилга соя солган тушунлик ҳам бир оғиз ширин сўз таъсирида умидбахш шўълага айланиши мумкин. Подшоҳ тушининг таъбирини айтиб, неча-неча мулозимларнинг боши кетганда, айни ўша таъбирини санъаткорона, донолик билан ифодалаб инъомлар олган вазир ҳақида эшитмаган одам бўлмаса керак. Буюк рус ёзувчиси Лев Толстой "Сўз бу илоҳий. Уни айтиш эмас, балки унга амал қилиш керак", деганидек, журналистлар ҳам ҳар бир газет-хонинг юрак-юрагига етиб борадиган сўз топа билиши керакки, ана шу сўз ўзининг зарари билан жамият тараққиётига хизмат қилсин.

Касб тақозоси билан вилотиимизнинг барча туманларида, олис кишлоқларида ҳам бўлишга, турли касб эгалари билан бир даврада ўтиришимга тўғри келади. Яқинда нотаинг одамлар билан бир дастурхон атрафида ўтириб қолдим. Даврабоси ўтирганларга ҳаммамни бирма-бир касбу кори, исми-шарифини айтиб таништирдим. Мени ҳам уларга

таништириш навбати келганида кўпчиликнинг чехрасида қизиқиш, мен билан яқиндан танишиш истаги пайдо бўлганини сездим. Даврадошларнинг уч-тўрт нафари ёнларидан "Huquq" газетасининг янги сонини чиқариб кўрсатишди ва "Газетангизни севиб ўқиймиз, унинг ҳар бир сонини интиқлик билан кутамиз", дейишди. Шунда кўнглим тоғдек кўтарилди! Дарвоқе, журналист ҳаётида бундай сўхбатларнинг роли ва аҳамияти бекиёс. У газетасининг ҳақиқий муҳлислари борлигини, шунинг учун имкон қадар улар юрагидан жой оладиган ўқилиш мақолалар, очерклар, танқидий, таҳлилий ва муаммоли мақолалар ёзиши кераклигини дилдан ёши этади.

Маълумки, ҳозирги кун журналистикаси ихтисослашувини талаб этади. Чунки маълум бир йўналишга ихтисослашган журналист уни яхши ўрганган, ёзишга ўтиради, таҳлил қилади, муаммолар қўйиб, уларнинг ечимини топишга интилади. Буни икки томонлама ютук деса бўлади. Биринчидан, журналист мавзунини атрафлича ўрганиб, яхши ёритиб бера олса, иккинчидан, газетада чоп этилган чуқур мазмунга эга, ўқувчининг руҳига мос мақола муаллиф ва газетачи оғри келтиради. Бугунги кунда ОАВ назарида турган энг муҳим мавзу, бу инсон омилдир. Барча соҳаларда олиб борилаётган туб ислохотларнинг самараси унинг манфаатларига қаратилгани билан характерланади.

Оммавий ахборот воситалари ичида тезкорлиги, ҳаётлиги, таъсирчанлиги билан аҳолининг барча қатламларини қамраб олган телевидениенинг телеканаллар бозорида ўз томошабинига эга бўлиши жуда катта иходий етуклик, журналистик маҳорат, телевизион техникадан самарали фойдаланиш каби фазилатларни талаб этади. Кўрсатувларда асосан эришилган муваффақиятлар эмас, таълим, тиббиёт, сановат ва қишлоқ ҳўжалиги каби соҳаларда йўл қўйилган хато ва камчиликлар ҳам очик-ойдин айтилиб, унинг сабаблари таҳлил қилиниши, муаммонинг ечими ҳақида журналист муносабати билдирилмоғи даркор. Шунда томошабинда у ёки бу муаммога нисбатан бефарқлик ўрнини дахлдорлик ҳисси эгаллайди.

Норбўта ҲОЗИЕВ,
«Huquq»

Ахборот етказувчи воситаларнинг энг қулайи эса — радио. Бошқа иш билан банд бўлсанг ҳам уни эшитаверсан. Энг тезкори — Интернет бўйлаб тарқалади. Ундаги ахборот санокли сонияларда бутун дунё бўйлаб тарқалади. Оммавий ахборот воситалари орасида матбуот нашрларининг, хусусан, газеталарнинг салмоғи кенгроқ эканлигини қўллар яхши билишади. Уларда чоп этилаётган ахборот, таҳлилий, танқидий ва муаммоли мақолалар жамиятда кечаётган сиёсий, ижтимоий-иқтисодий жараёнларга ҳолис муносабат сифатида мутолаа қилинади. Газетанинг яна бир яхши томони у ахборотни энг узоқ сақлайдиган воситадир. Телевидение ёки радиода кўрсатув ва эштитиришлар бир-икки марта такрор берилиши мумкин, ҳолос. Лекин газета ва журнални истаган пайтнингизда қайта-қайта ўқиш имкониятига эгасиз.

Шуни унутмаслик керакки, бугун оммавий ахборот воситалари жамиятда кечаётган демократик ислохотларнинг нафақат фаол иштирокчиси, балки улар устидан жамоатчилик назоратини ўрнатадиган кучли институтдир. Танқидий материалларга давлат ҳокимияти ва бошқаруви органлари, мутасадди ташкилотларнинг масъулият билан ёндашуви асосида мавжуд муаммолар ўз ечимини топиши юртимиз тараққиёти, жамият равнақи, ҳаётимиз фаровонлигига хизмат қилиши шубҳасиз. Оммавий ахборот воситалари фаолияти, матбуот сўзининг таъсирчанлигини ошириш йўлидаги саъй-ҳаракатлардан кўзда тутилган мақсад ҳам аслида шу.

Бугун жаҳонда кечаётган мураккаб вазият, ахборот хуружлари журналистдан янада масъулиятли бўлишни талаб этмоқда. Жамиятнинг турли ахборот хуружларидан ҳимоя қилиш баробарида, юртдошларимизнинг қувонч ва ташвишларини ҳолис ёритиб бориш, барқамол авлодин умрбоқий эзгу қадриятларимиз руҳида тарбиялаш, аждодларимизнинг бой маънавий меросини асраб-авайлашга давват этиш бугунги кунда журналистларнинг, қолаверса, барча қалам соҳибларининг асосий бурчига айланган.

Ҳа, журналист одамларни фикрлашга, бирор муаммо юзасидан мушоҳада қилишга ундовчи, провадида, жамият тараққиётига ҳисса қўшувчи ҳаёт билан ҳамнафас, бошқалардан бир қадм олдинда юрадиган кишидир. Улар жамиятда бўлаётган ўзгаришларни, ижтимоий муҳитни ҳаммадан олдин илғайди, уни тезкорлик билан халққа етказишади. Матбуот — ҳаёт ойнаси. У ҳаёт ойнаси бўлиши учун эса журналистлардан касбга садоқат, фидойилик ва яна бошқа кўпгина сифатлар талаб этилади.

Атроф-муҳит муҳофазасининг таъсирчан чора-тадбирлари

Муҳтарам Юртобшимиз Илом Каримов «Ўзбекистон XXI аср бўсағасида: хавфсизликка таҳдид, барқарорлик шартлари ва тараққиёт қафолатлари» номи асарида атроф-муҳитни муҳофаза қилиш борасидаги таъсирчан чора-тадбирларни рўйбга чиқариш кенг қўламадаги экологик танглик таҳдидини барҳам топтириш, республика аҳолиси учун, жисмонан соғлом ёш авлоднинг дунёга келиши ва ривожланиши учун зарур шарт-шароитлар ҳамада экология жўядаги мусофҳо ҳаётий музир яратиш имконини беришини алоҳида таъкиллаб ўтган заилар.

Мамлакатимиз мустақилликка эришган дастлабки йиллардан бошлаб, Президентимиз раҳнамоллигида табиати муҳофазда қилиш соҳасида салмоқли ишлар амалга ошириб келинмоқда. Биргина "2013-2017 йилларда Ўзбекистон Республикасида атроф-муҳит муҳофазаси бўйича ҳаракатлар дастури" доирасида амалга оширилаётган тadbирларга жами 89 млрд. сумдан зиёд маблағ сарфланиши кўзда тутилган. Оролбўйи генофонди муҳофазда қилиш хайрия жамғармаси, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасида Ўзбекистон экологик ҳаракатидан сайланган ўн беш нафар депутатдан iborat фракциянинг ташкил этилиши ҳам мамлакатимизда атроф-табиий муҳитни муҳофазда қилишга жуда катта эътибор берилаётганлигининг ёрқин далилидир. Шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Бош прокурорининг 2011 йил 10 ноябрдаги "Фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, жамият ва давлат манфаатларини ҳимоя қилиш юзасидан прокурорлик фаолияти самардорлигини янада ошириш тўғрисида"ги 94-сонли буйруғида атроф-муҳитни муҳофазда қилиш ва табиатдан фойдаланишга оид қонунлар ижроси устидан назорат прокурор назоратининг муҳим йўналишларидан бири сифатида белгиланиб, прокуратура органлари олдида табиат муҳофазасига оид қонунчилик ижроси устидан назорат олиб боришда ер фонди турлари ҳуқуқий маконининг ноқонуний ўзгариштирилишига, қишлоқ хўжалигига мўлжалланган ерларни издан қиришишга, ўрмон бойликлари, ҳайвонот дунёсининг йўқотилишига, атроф-муҳитнинг iflosланишига, сувдан хўжасиз

ларча фойдаланишга қарши курашга қаратилган қонун талабларига риоя этилишиги эътиборни кучайтириш каби вазифалар қўйилган. Ушбу вазифалардан келиб чиққан ҳолда прокуратура органлари томонидан атроф-муҳитни муҳофиза қилиш ва табиатдан фойдаланишга оид қонунлар ҳамда соҳага доир бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатлар ижроси устидан мунтазам ва қатъий назорат урнатилган.

Хусусан, прокуратура органлари томонидан жорий йилнинг апрель-май ойларида "Муҳофазат этиладиган табиий ҳудудлар тўғрисида"ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг ижроси табиати муҳофазат қилиш Давлат қўмитаси, унинг ҳудудий тизимлари ва бошқа ваколатли давлат органларида тегишли.

Таъкидлаш лозимки, кўмита томонидан ҳуқоридига қонун ижроси борасида муайян ишлар амалга оширилган. Жумладан, табиати муҳофаз қилиш республика ва маҳаллий жағғармалари ҳисобидан 2012-2013 йилларда жами 151 млн. сўм маблағ ушбу тоифадаги ҳудудларда экологик соғломлаштириш ишлари учун сарфланган. Шу билан бирга, текширишларда масъул мансабдор шахслар томонидан соҳага оид қонунчилик ижросини етарли даражада таъминламаслик, қонун билан берилган ваколатлардан тўлақонли фойдаланмаслик, ҳудудларнинг ҳуқуқий асослари ишлаб чиқмаслик, бюджет маблағларини талон-торож қилиш каби қонунбузилиш ҳолатларига йўл қўйилганлиги аниқланди. Масалан, қонуннинг 16-моддасида давлат органлари, юридик ва жисмоний шахслар тасарруфидига муҳофаз этиладиган табиий ҳудудларнинг бошқариш режаларини ишлаб чиқиш

ри лозимлиги белгиланганига қарамасдан, Қашқадарё, Бухоро, Сурхондарё, Андижон, Жиззах, Тошкент вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасида joyлашган жами 122 та объектни бошқариш режалари текшириш кунига қадар ишлаб чиқилмаган. Ушбу тоифадаги ҳудудларнинг 28 таси, шу жумладан, Бухорода 10 та, Навоийда 8 та, Андижон, Қашқадарё ва Тошкент вилоятларида 3 тадан ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида 1 тасининг паспорти юритилмаган. Жумладан, Жиззах вилоятидаги "Нурота" давлат кўриқхонаси, Фарғона вилоятидаги "Ёзёвон чўллари" Давлат табиат ёдгорлиги, Тошкент вилоятидаги "Бекобод", "Туябўғиз", "Оҳангарон", "Бурчмулло" ўрмон ҳўжаликлари, биринчи паспорти мавжуд эмас.

Бундан ташқари, Қашқадарё, Бухоро, Жиззах, Сурхондарё ва Тошкент вилоятлари ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида жойлашган жами 73 та ҳудудларнинг давлат кадастри юритилмасдан, қонуннинг 14-моддаси талаблари бузилган.

Ачинарлиси, фуқаролар, айрим ҳолларда эса мансабдор шахслар томонидан Ўзбекистон Республикасининг "Қизил китоб" га киритилган ўсимлик ва ҳайвонот дунёси объектларига зарар етказиш ҳолатларига ҳамон йўл қўйилмоқда. Масалан, Сирдарё туманидаги агроаноат касб-ҳунар коллежи директори ўринбосари Х.Қазоков коллеж ҳудудидаги 2 туп қайрағоч, 2 туп шумтол ва Ўзбекистон Республикасининг "Қизил китоб" га киритилган 5 туп шарқ чинорини рухсатномасиз қавалла олиб, ўсимлик дунёсига зарар етказган. "Чотқол" Давлат биосфера қўриқхонасида эса фуқаролар Й.Ўрмонов ва С.Ўлдашев қонунга ҳилоф тарзда бир бош кийинки отиб ўлдириб, ҳайвонот дунёсига 11,9 млн. сўм миқдорда зарар етказишган. Аммо, қўриқхона назоратчилар бўлими бошлиғи Х.Мусаев ушбу жиноятни тегишли тартибда рўйхатдан ўтказмасдан, қасддан яширган. Ота-ўғил Қурانبевлар эса Қуйи Амударё давлат биосфера резерватида ов милтигидан фойдаланиб, "Қизил китоб" га киритил

ган Бухоро бугусини овлаб,
ҳайвонот дунёсига 82,3 млн.
сўм зарар етказишган. Мазкур
ҳолатлар юзасидан жиноят
иши қўзғатилиб, суд ҳукми
билан айбдорларга нисбатан
жазо муқаррарлиги таъмин-
ланган.

Назорат тадбирларида шунингдек, муҳофаз а этилгандан табиий ҳудудларда чорва ҳай-
вонларини ўтлатиш, дарак-
ларни кесиш каби қўпол
қонунбузилиши ҳолатлари
ҳам аниқланди. Масалан, "За-
рафшон" Давлат қўриқхонаси-
да қонунга зид равишда 47 ту-
даҳат кесилиб, 30,6 млн.
сўмлик, "Нукус", "Кипчак"
Давлат ўрмон ҳўжаликлари-
нинг "Нукус", "Кегейли" ва
"Назархон" ўрмон бўлимлири-
да эса жами 2000 га яқин
тўронгил ва бошқа даракх-
ларни кесилиши оқибатида 461
млн. сўмлик зарар етказилган.

Бундан ташқари, "Чиқиндилар тўғрисида"ги Қонун талаблари қўпол равишда бузилиб, муҳофаза этиладиган табиий ҳудудларда рухсат этилмаган 91 та чиқиндиҳона ва чиқинди ташлаш жойлари юзага келгани ачинарлидир. Булар асосан Наманган, Сирдарё, Сурхондарё, Бухоро, Тошкент ва Жиззах вилоятларига тўғри келади.

Яна бир ачинарли томони шундаки, муҳофазда этилади-
ган табиий ҳудудларда қишлоқ
ҳўжалиги экинларини экиш
ҳолатлариға ҳам йўл қўйилган.
Мисол учун, Наманган вилоя-
тида давлат ўрмон ҳўжалиги
ҳисобига ўтказиб берилган
жами 2,1 гектар ер майдон-
лариға ўрмон ҳўжалиги масъ-
ул ҳодимлари томонидан
шоли экилган. Шунингдек,
текширишда Самарқанд Мар-
казий ўрмон ҳўжалигининг
"Омонқўтон", "Жомбой",
"Оқдарё" ва "Пахтачи" ўрмон
ҳўжаликлари ҳудудларида
ўрмонларни қўпайтириш,
қуриган даракхатрлни янгилаш,
ўрмонларни асраб-авайлаш
ишлари ўз ҳолиға ташлаб
қўйилганлиги аниқланди. Ху-
сусан, Пахтачи ва Оқдарё
ўрмон ҳўжаликлари ҳудуди-
нинг 44,4 гектар ер майдон-
лари қаровсиз аҳволда қолди-
рилган.

Прокуратура органлари томонидан ўтказилган текши-

**Авазбек КОМИЛОВ,
Аслиддин ТОШПЎЛАТОВ,**
Бош прокуратура бошқарма
прокурорлари

ришлар натижасига кўра қонунбузилиши, унинг келиб чиқиш сабаблари ва бунга имконият яратиб берган шарт-шароитларни бартараф этиш тўғрисида 140 та тақдимнома киритилди. Ноконуний хужжат-ларга 59 та протест келтирилиб, 367 нафар мансабдор шахс интизомий ҳамда маъмурий жавобгарликка тортилди. 163,6 млн. сўм қонундагидек ёқмаган зарар ихтиёрй ундирилди, 49 нафар шахсининг бузилган ҳуқуқлари тикланди. Жиддий қонунбузилиши ҳолатлари юзасидан 14 та жиноят иши кўзга тикланди.

Бундан ташқари, муҳофазат этиладиган табиий ҳудудларда юзага келган 30 та рухсат этилганда чиқиндиҳона ва 45 та чиқинди ташлаш жойлари прокуратура органларининг аралашуви билан амалда бар- тараф этилди. 458,4 тонна чи- қинди махсус чиқиндиҳона- ларга жойлаштирилди ҳамда ушбу ҳудудларга 76 та махсус идилшар ўрнатилди.

Шунингдек, Бош прокуратура томонидан ўқтилганлик текшириш натижасига кўра, Табиати муҳофаза қилиш Давлат қўмитаси ҳамда Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги раҳбарлари номига тақдирномалар киритилди. Тақдирномалар ушбу идораларнинг кенгайтирилган йиғилишларида кўриб чиқилиб, натижаси бўйича аниқланган қонунбузилиш ҳолатларини бартараф этиш ва келгусида йўл қўймаслик юзасидан тегишли чора-тадбирлар белгиланди. Бош прокуратура томонидан мазкур чора-тадбирлар ижроси, аниқланган қонунбузилиш ҳолатлари ва уларни келтириб чиқарган сабабларнинг амалда бартараф этилиши қатъий назоратга олинди.

Хулоса қилиб айтганда, ҳар бир фуқаро ва мансабдор шахс қонун талабларига сўзсиз риоя этиши лозим. Зеро, қонун олдида барча баробардир. Қонунни бузганларга эса у ким бўлишидан қатъи назар, жавобгарлик ва жазо муқаррар.

Одам савдоси барчани бирдек ташвишлантиради

Бугун халқаро терроризм, наркотрафик ва олам савдоси сингари трансмиллий жиноятларнинг инсон хавфсизлигига хуруж қилаётгани боис, улардан жабр чекаётганлар, афсуски, кўпчилигини ташкил этаётир. Худуд ва чегара билмайлиги бу жиноятларнинг ҳар бири жамият тараққиётига жиддий хавф туғдирмоқда. Улар орасида айниқса, олам савдосидак оғир жиноят инсон заъти, эркинлиги ва ҳуқуқларини поймол қилиб, унинг эрки, тақдир ва келажагини оёқ ости қилиши билан жirkanч кўринишига эга эканлиги барчамизга аён.

Маълумки, XIX асрнинг 70-80 йилларига келиб Европа давлатларида одам савдоси кескин ривожланди. Жаҳон иқтисодининг ривожланиши, транспорт тараққиёти, маҳаллий ва давлатлараро миграция жараёни одам савдоси билан шуғулланувчилар фаолиятининг авж олишига сабаб бўлди.

Одам савдосига қарши курашиш та-

риҳига назар ташлайдиган бўлсак, XIX аср охири ва XX аср бошларида аёлларнинг Европадан Америка ва Шимолий Африка қиъаларига кенг қўламли миграцияси ҳамда аёлларни Европага сотиш ҳодисаси қузатилган. Бу ҳодисага барҳам бериш мақсадида Парижда 1902 ва 1910 йилларда иккита конференция ўтказилиб, "Оқ қўллар савдосига қарши қураш" номили бутунжа-

хон Конвенцияси қабул қилинган. Кейинроқ ушбу конвенция "Аёллар ва болалар савдосини йўқотиш" ва "Воғая этган аёллар савдосини йўқотиш" номли бунтунжаҳон Конвенциялари билан тўлдирилган. Одам савдоси муаммосига қарши курашининг кейинги тарихий жараёنлари секин-аста ривожланиб, 1948 йилда "Инсон ҳуқуқлари" умумжаҳон Декларацияси қабул қилинди. Шундан сўнг "Инсон ҳуқуқларининг Европа Конвенцияси", "Куллик ҳусусида" ги Конвенция, "Кулликни йўқотиш амалиёти тўғрисида" ги қўшимча Конвенция, "Бола ҳуқуқлари тўғрисида" ги Конвенция, "Аёлларга қарши дискриминациянинг ҳар қандай кўринишлари" га қарши тўғрисида" ги Конвенциялар қабул қилиниб, дунёнинг қўлпаб мамлакатларида қўлланила бошланди.

Азамат МАМАТКУЛОВ,
Бош прокуратуранинг ОЎК катта ўқитувчиси

БМТ экспертларининг фикрига кўра, жиний ташкилотларнинг ҳар йили одам савдосидан олаётган даромадлари 5-7 млрд. АҚШ долларини ташкил этмоқда. Расмий маълумотларга қараганда, одам савдосидан жабрланганлар юз минглаб ва ҳатто миллионлаб (айрим маълумотларга кўра 2,7 млн.) нафар бўлиб, уларнинг 80 фоизини аёллар ва болалар ташкил қиладى. Норасмий маълумотларга қараганда, дунёда 4 млн. нафарга яқин одам ҳар йили мажбурий меҳнатдан фойдаланаётган учун давлатлар чегарасини бузиб ўтади.

/Давоми 6-бетда/

Солиққа оид ҳуқуқбузарлик билан боғлиқ ишларни судга қадар кўриб чиқиш тартиби

Солиққа оид ҳуқуқбузарликлар олатда тадбиркор фаолиятини текширишда аниқланади. Текширишда аниқланган, ҳуқуқбузарлик сифатида баҳоланиши мумкин бўлган ҳаракатлар ҳақиқатан ҳам ҳуқуқбузарлик сифатида қонунда белгиланган тартибда тан олиниши учун амалдаги қонунчиликка кўра, қатор инстанциялардан ўтиши лозим бўлишини ҳисобга олсак, низони суғача ҳал қилиш босқичини шундай инстанциялардан бири сифатида эътироф этсак бўлади.

Қонунчиликда шахс томонидан содир этилган ҳуқуқбузарлиқнинг ҳуқуқбузар ҳаракат тарихида тан олиниши ва унга нисбатан жазо чорасини белгилаш учун мана шундай ҳолислик, объективлик ва қонунийликни таъминлашга кўмаклашувчи воситаларнинг ўрнатилиши шахснинг ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлашда, ҳуқуқларни ноҳақ чеклайдиган ўзбошимча ҳаракатларнинг олдини олишда, шунингдек, ривожланиб бораётган бозор иқтисодиёти шариоитда тадбиркорларнинг ҳуқуқларини ҳимояловчи муҳитни яратишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Солиқ кодекси 102-моддасининг биринчи қисмига мувофиқ, солиқ текшируви материаллари Давлат солиқ хизмати органининг раҳбари ёки раҳбар ўринбосари томонидан солиқ текшируви тугаган кундан эътиборан ўн иш кунини ўтган, бироқ ўн беш иш кунидан кечиктирмасдан кўриб чиқилади.

Солиқ текшируви материаллари кўриб чиқилаётганда ҳисобланган ёки ортиқча тўланган солиқ ва бошқа мажбурий тўловлар миқдори, солиқ тўғрисидаги қонун ҳужжатлари бузилганлиги аломатлари мавжудлиги, қўлланилаётган молиявий санкцияларнинг миқдори ва ҳусусияти,

содир этилган солиққа оид ҳуқуқбузарлик учун жавобгарликни энгиллаштирувчи ёки оғирлаштирувчи ҳолатлар, маъмурий ҳуқуқбузарлик ёки жиноят аломатларининг мавжудлиги, шунингдек, солиқ текшируви материалларини кўриб чиқиш учун аҳамиятга молик бошқа ҳолатлар аниқланади.

Солиқ тўловчи солиқ текшируви далолатномаси бўйича ўзининг ёзма тушунтиришларини ёки эътирозларини солиқ текшируви тугаган кундан эътиборан ўн иш кунини ичида тақдим этишга ҳақли. Кўриб ўтганимиздек, мазкур муддат солиқ текшируви материалларини кўриб чиқиш муддати бошланишига тўғри келиб, солиқ тўловчига ўзининг эътирозларини билдиришга ҳуқуқий жиҳатдан имкон беради.

Давлат солиқ хизмати органи текшируви материалларини кўриб чиқиш санаси, вақти ва жойи тўғрисида кўриб чиқишдан камидан икки иш кунини олдин солиқ тўловчини хабардор қилади.

Агар солиқ тўловчи солиқ текшируви материалларини кўриб чиқишга узрли сабабларга кўра кела олмаслиги тўғрисида Давлат солиқ хизмати органини хабардор қилган бўлса, Давлат солиқ хизмати органининг раҳбари ёки раҳ-

бар ўринбосари солиқ текшируви материалларини кўриб чиқишни уч иш кунидан кўп бўлмаган муддатга кечиктириш тўғрисида қарор қабул қилади, бу ҳақда солиқ тўловчи хабардор қилинади. Агар солиқ тўловчи такрорий хабарномага қарамасдан солиқ текшируви материалларини кўриб чиқишга келмаса, мазкур материаллар, шу жумладан, солиқ тўловчи томонидан тақдим этилган тушунтиришлар ва эътирозлар унинг иштирокисиз кўриб чиқилади.

Материалларнинг солиқ тўловчи иштирокида кўриб чиқишни тартибининг жорий этилиши солиқ тўловчига ўз ҳуқуқларини ҳимоя қилишга, ҳаттоларини англашга, агар солиқ тўловчи қароридан норози бўлса, уни судда қўришда ўзининг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш учун ҳар томонлама тайёргарлик қўришига имконият яратди.

Солиқ текшируви материалларини кўриб чиқиш натижалари бўйича Давлат солиқ хизмати органининг қарори қабул қилинган кундан эътиборан икки иш кунидан ошмайдиган муддатда қарорнинг нусхаси тилхат олиш орқали ёки солиқ тўловчи томонидан олинган санани тасдиқловчи бошқа усул орқали солиқ тўловчига топширилади. Агар солиқ тўловчига қарор нусхасини топширишнинг имкони бўлмаса, у почта орқали бюртомга хат билан жўнатилади ва жўнатилаганидан эътиборан уч кун ўтган, топширилган ҳисобланади.

Солиқ тўловчи Давлат солиқ хизмати органининг қароридан норози бўлса, Давлат солиқ хизмати органининг юқори турувчи органига қа-

рорни (бутунлай ёки қисман) бекор қилишни сўраб ёхуд ҳужалик судига қарорни (бутунлай ёки қисман) ҳақиқий эмас, деб топишни сўраб, ариза билан мурожаат қилиши мумкин.

Солиқ кодекси 104-моддасининг иккинчи қисмига мувофиқ, солиқ тўловчи Давлат солиқ хизмати органи қарорининг нусхаси олинган кундан эътиборан ўттиз кун ичида қарорда кўрсатилган солиққа оид ҳуқуқбузарликларни бар-тарф этса ҳамда ҳисобланган солиқлар, бошқа мажбурий тўловлар ва пеня суммасини тўласа, Давлат солиқ хизмати органи қарорининг солиқ тўловчига нисбатан қўлланиладиган жарима қисми бекор қилинган ҳисобланади. Мазкур норма Солиқ кодексининг 114-, 117-, 119-моддаларида кўрсатилган ҳолларга татбиқ этилмайди.

Солиқ кодексининг 54-моддаси учинчи қисмида юридик шахслар давлат солиқ хизмати органига ёзма билдириш юзориб, текширувлар натижалари бўйича қўшимча ҳисобланган солиқлар ва бошқа мажбурий тўловлар, шунингдек, молиявий санкциялар суммаларини тўлашни ундириш тўғрисида қарор қабул қилинган кундан эътиборан олти ой мобайнида тенг улушларда амалга оширишга ҳақлиги белгиланган.

Олти ойлик муддат ичида ҳар ой учун тенг улушларда тўлаш тўғрисидаги қарорда кўрсатилган суммалар солиқ тўловчи томонидан белгиланган муддатларда тўланмаган, шунингдек, солиқ тўловчи қарорда тўлаш тўғрисида даъво ариза-сид билан судга мурожаат қилади.

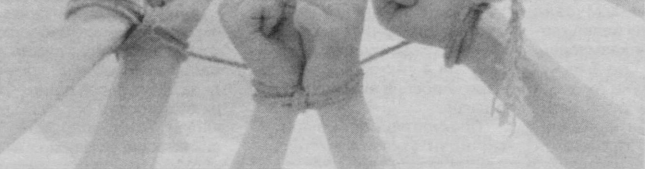
Шерзод МАТЧАНОВ,
Бош прокуратуранинг
ОЎҚ ўқитувчиси

тўғрисида муддат сўраб мурожаат қилган ва кейинчалик мазкур қарордан норози бўлиб, Давлат солиқ хизмати органига мурожаат қилган тақдирда, Давлат солиқ хизмати органи солиқ тўловчига нисбатан жарима қўллаш тўғрисидаги даъво аризаси билан судга мурожаат қилади.

Солиқ тўловчи содир этилган солиққа оид ҳуқуқбузарликлардаги айбини тан олиб, жарима суммаларини белгиланган муддатда ихтиёрий равишда тўлаб берса, бу ҳақда солиқ тўловчига шахсий ҳисоббарига тегишли ёзувлар кириштирилиб, текширувни амалга оширган ходим (ёки функционал бўлим (шўъба) раҳбари)нинг билдиргиси асосида солиқ хизмати органи бошлиги (ўринбосари)нинг муносабат белгиси билан молиявий санкция қўллаш ҳақидаги масалани судга ҳал қилиш жараёни аяқланган ҳисобланади.

Ўттиз кунлик муддатда солиққа оид ҳуқуқбузарлик бар-тарф этилган ҳамда ҳисобланган солиқлар, бошқа мажбурий тўловлар ва пеня суммаси тўланмаган тақдирда, Давлат солиқ хизмати органи Солиқ кодексининг 62-65-моддаларига мувофиқ солиқлар, бошқа мажбурий тўловлар ва пеняни мажбурий равишда ундириш чораларини кўради, шунингдек, солиқ тўловчига нисбатан жарима қўллаш тўғрисида даъво аризаси билан судга мурожаат қилади.

Одам савдоси барчани бирдек ташвишлантиради

[Давоми. Бошланиши 5-бетда]

Бугунги кунда долзарб масалалардан бири бўлган одам савдосининг олдини олиш унга қарши курашиш борасида юртимизда қатор чора-тадбирлар амалга оширилиб келинмоқда. Шу билан бирга, одам савдоси трансмиллий, яъни худуд ва чегара танламайдиган жиноят эканлиги ҳисобга олиниб, давлатимиз 2003 йил 12 декабрда БМТ Бош Ассамблеяси томонидан 1950 йилда қабул қилинган "Одам савдоси ва фоҳишалиқнинг учинчи шахслар томонидан ишлатилишига қарши кураш тўғрисида"ги Конвенцияга қўшилди. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 2000 йил 15 ноябрдаги резолюцияси билан қабул қилинган "Трансмиллий уюшган жиноятчиликка қарши кураш тўғрисида"ги Конвенция, шунингдек, одам савдоси, айниқса, аёллар ва болаларни сотишнинг олдини олиш, унга чек қўйиш ва бу-

нинг учун жазолаш тўғрисидаги қўшимча протокол ҳам ратификация қилинди. Шунингдек, мустақиллик йилларида хорижий давлатлар билан уюшган жиноятчилик, шу жумладан, одам савдосининг хавфли қўринишларига қарши кураш ҳақида бир қатор шартнома ва келишувлар имзоланди.

Ўзбекистон Республикасининг 2008 йил 17 апрелдаги "Одам савдосига қарши курашиш тўғрисида"ги Қонуни ва Юртбошимизнинг 2008 йил 8 июлдаги "Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Қарори мамлакатимизда одам савдоси жиноятига қарши курашишнинг миллий қонунчилик асосларини яратиб берди.

Бундан ташқари, одам савдосига қарши курашиш, бундай жиноят қурбонларини ижтимоий ҳимоялаш тадбирлари комплекс характерга эга эканлиги инобатга олиниб, давлат органлари, фуқароларнинг ўзини ўзи

бошқариш органлари ва нодавлат нотижорат ташкилотларининг бу борадаги фаолиятини мувофиқлаштириш мақсадида Одам савдосига қарши курашиш бўйича Республика Идораларро комиссияси тузилди ва ҳозирги кунда комиссия томонидан одам савдоси ҳолатларининг олдини олиш, аниқлаш ва уларга чек қўйиш, унинг оқибатларини минималлаштириш ҳамда одам савдосидан жабрланганларга ёрдам кўрсатишга қаратилган бир қатор ташкилий ва профилактик тадбирлар ўтказилиб келинмоқда. Қолаверса, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органларнинг одам савдосига қарши курашиш масалаларида маҳаллий давлат ҳокимияти органлари, тиббиёт ва таълим муассасалари, нодавлат нотижорат ташкилотлари ва кенг жамоатчилик билан яқиндан ҳамкорлиги таъминланмоқда.

Одам савдоси жиноятлари мажбурий меҳнат, шахвоний хизматларга мажбурлаш, инсон аъзоларини трансплантация қилиш, чақалоқларни сотиш, тиланчилик қилишга мажбурлаш учун уларни одамларнинг раҳмини келтирадиган даражада сунъий мажбур қилиш, мажбурий никоҳ ва репродуктив вазифалар эксплуатацияси (сунъий оналик, мажбурий бола туғиш) каби қўринишларда намоён бўлади.

Баъзи фуқароларимизнинг ишонувчанлиги, ўз ҳуқуқларини тўлиқ билмаслиги, тез ва осон йўллар билан боийб кетиш истагининг кучлилиги, гиёҳвандликка ружу қўйиши, оиладаги салбий муҳит, ота-оналар томонидан фарзандларга берилаётган тарбиянинг етарли эмаслиги, назоратсизлик ҳамда уюшган жиноий гуруҳлар таъсирига тушиб қолиш кабилар оқибатида ушбу жиноятлар содир этилмоқда.

Бугунги кунда одам савдоси билан боғлиқ бўлган жиноятларнинг олдини олиш, чет элларда сабабсиз узоқ муддат яшаб, ноқонуний фаолият, фоҳишалик ва қўшмачилик билан шугулланган фуқароларни, аёл ва қизларни ёллаб, фоҳишалик билан шугулланиш учун чет элга олиб кетаётган ва бошқа турдаги одам савдоси жиноятини содир этаётган шахсларни аниқлаш мақсадида мамлакатимиз ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан мунтазам тадбирлар ўтказилмоқда.

Хулоса қилиб айтганда, одам савдосининг ҳар қандай қўринишига қарши курашиш халқро ва минтақавий даражада жиддий ёндашув ҳамда ўзаро ҳамкорлиқни талаб этади. Зеро, одам савдоси, унинг ҳуқуқ ва эркинликлари гайриқонуний равишда айнан инсон томонидан камситилиши кечириб бўлмас жиноятдир.

Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилишда ҳакамлик судларининг ўрни

Тадбиркорликка кенг имкониятлар бериш ва ривожлантиришга қаратилган ислохотлар барча соҳаларда бўлгани каби солиққа оид ҳуқуқбузарлик учун жавобгарлик чораларини қўллаш соҳасида ҳам амалга оширилмоқда.

К.РАХИМОВ,

Ўзбекистон Ҳакамлик судлари Ассоциацияси бошқарма бошлиғи вазифасини бажарувчиси

Юртимизда мустақилликнинг дастлабки йиллари дан бошлаб тадбиркорликни ривожлантиришга алоҳида эътибор қаратилиб, уни ҳар тарафлама ҳимоя қилиш учун барча ҳуқуқий асослар яратилди. Хусусан, ҳуқуқ ва қонуний манфаатларни суд орқали ҳимоя қилиш кафолатлари жиддий тарзда кучайтирилди, ушбу кафолатдан фойдаланиш имкониятларини янада кенгайтиришни таъминлаш бўйича катта қўламадаги чора-тадбирлар амалга оширилди.

Бу борада қўзланган юсак мақсад ва вазифаларни чуқур англаган ҳолда олиб борилаётган ислохотлар самараси ўларок, ҳуқуқ ва манфаатларни ҳимоя қилишнинг муқобил усули сифатида ҳакамлик судлари фаолияти йўлга қўйилди.

1958 йилги "Чет эл арбитражи қарорларини тан олиш ва уни ижро этиш ҳақида"ги Нью-Йорк конвенциясига имзо чеккан дунёнинг 120 та давлатлари қаторида Ўзбекистон Республикаси мазкур конвенцияни 1996 йил 27 ноябрь куни ратификация қилган ва у 1997 йил 1 декабрдан қуча қирган. Ўзбекистон ушбу конвенцияга қўшилиши билан судловнинг янги, нодавлат тури — ҳакамлик судлари фа-

олият кўрсатиши учун етарли шарт-шароитлар яратилди.

Ўзбекистон Республикасида ҳакамлик судлари институти шакллантириш мақсадида Юртобшмизнинг 2005 йил 14 июндаги "Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини янада такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги Фармони "Ҳакамлик судлари тўғрисида"ги Қонуннинг яратилишига асос бўлиб хизмат қилди.

Ўзбекистон Республикасининг 2006 йил 16 октябрда қабул қилинган "Ҳакамлик судлари тўғрисида"ги Қонуни асосида мамлакатимизда ҳакамлик судлари ташкил этилиб, фуқаролик ҳуқуқий муносабатларидан келиб чиқувчи ҳужалик низоларини ҳал этувчи нодавлат орган сифатида фаолият юрита бошлади.

Ўзбекистон Республикасида ҳакамлик судларини ривожлантириш ва уларни ҳуқуқий ҳимоя қилиш мақсадида 2009 йил 5 майда Ўзбекистон Ҳакамлик судлари Ассоциацияси (ЎзҲСА) Адлия вазирлигидан давлат рўйхатидан ўтиб, ўз фаолиятини бошлади.

Бугунги кунда республикамизнинг барча вилоятларида Ассоциациянинг филиали — ваколатхоналари ташкил этилган бўлиб, улар ҳузурида

жами 156 та доимий фаолият кўрсатувчи ҳакамлик судлари фаолият юритмоқда.

2012 йил давомида мамлакатимиз ҳакамлик судларига жами 10 608 та умумий суммаси 100 млрд. 116 млн. 853 минг сўмлик даъво аризалари келиб тушган бўлиб, шундан 9 746 та 97 млрд. 713 млн. 569 минг 832 сўмлик даъво аризалари мазмунан ҳал этилган.

2013 йил давомида эса ҳакамлик судларига 8 298 та 90 млрд. 587 млн. 208 минг 900 сўмлик даъво аризалари келиб тушган бўлса, шундан 6 652 та 97 млрд. 529 млн. 768 минг 500 сўмлик даъво аризалари мазмунан ҳал этилган.

Шу ўринда таъкидлаш лозимки, ҳакамлик судлари фаолиятининг ривожини ва истиқболни энг аввало, мазкур соҳада фаолият юритаётган кадрларнинг сифати ҳам кўп жиҳатдан боғлиқ.

Президентимиз айтганларидек, "...олдимизга қўйган улғувор мақсадларимизга эришишда юксак малакали мутахассис кадрлар ҳал қилувчи аҳамиятга эга эканини..." ҳаммамиз яхши биламиз.

Бугунги кунда республикамиз ҳудудларида ташкил этилаётган ҳакамлик судларини малакали кадрлар билан таъминлаш мақсадида Ўзбекистон Ҳакамлик судлари Ассо-

циацияси ҳузурида Олий малака ҳайъати фаолият кўрсатиб келмоқда. Олий малака ҳайъати ҳакамлик судьялигига номзодларни малака имтиҳонидан ўтказди, уларга малака даражалари беради, ҳакамлик судьяси лавозимига номзодлар захирасини шакллантиради.

Ассоциациянинг халқаро миқёсдаги фаолияти ҳақида тўхталадиган бўлсак, Ассоциация томонидан ҳорижий давлатларнинг турли йирик арбитраж марказлари билан ҳамкорлик алоқалари амалга оширилиб келинмоқда. Жумладан, ўтган қисқа вақт мобайнида Қозғистон Республикаси савдо-саноат палатаси ҳузуридаги арбитраж суди, Сингапур халқаро арбитраж маркази, Европа Арбитраж Палатаси (Бельгия), Халқаро Арбитраж Ассоциацияси (Бельгия), Франция Арбитраж Ассоциацияси, Чехия Республикаси савдо ва қишлоқ ҳужалик палатаси ҳузуридаги арбитраж суди, Япония тижорат Арбитраж Ассоциацияси, Варшава миллий арбитраж суди, (Польша), Чехия савдо палатаси ва Чехия Республикаси қишлоқ ҳужалик палатаси ҳузуридаги арбитраж суди, Вена халқаро арбитраж маркази (Австрия), Гонг-Конг халқаро арбитраж маркази

(Хитой), Россия савдо палатаси ҳузуридаги халқаро тижорат арбитраж суди, низоларни муқобил ҳал этиш халқаро маркази (Хиндистон), Бельгия арбитраж ва медиа-маркази ва бошқа йирик халқаро арбитраж марказлари билан ҳамкорлик бўйича келишув ва меморандумлар имзоланган.

Ассоциация олдида турган энг муҳим вазифалардан бири — аҳолининг ҳуқуқий онгини оширишга қаратилган ҳуқуқий тарғибот тадбирларидир. Мазкур соҳада Ўзбекистон Ҳакамлик судлари Ассоциацияси судья-ходимлари томонидан аҳоли ва тадбиркорлик субъектлари орасида 2013 йил давомида жами 17 420 та, 2014 йилнинг 1 чора-давомида эса 5782 та турли шаклдаги ҳуқуқий тарғибот тадбирлари ўтказилган.

Шу билан бирга, Ассоциация томонидан кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни ривожлантириш ва қўллаб-қувватлашга қаратилган мазкур соҳа вакиллари иштирокида давра суҳбатлари, семинар-тренинглари, оммавий ахборот воситаларида турли форматда дастурлари олиб боришмоқда.

Йўналишми, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик фаолиятини қўллаб-қувватлаш, мазкур соҳа субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизимини такомиллаштириш борасида Ассоциация томонидан амалга оширилаётган тадбирлар мамлакатимизда ушбу соҳани ривожлантириш йўлида олиб борилаётган изчил сиёсат ва ислохотлар учун муносиват хизмат қилади.

Инсонпарварлик тамойилининг қонуний асослари мустаҳкамланмоқда

Таъкидлаш жоизки, мамлакатимиз миллий қонунчилик базасини инсонпарварлик тамойиллариغا мувофиқлаштириш суд-ҳуқуқ соҳасидаги давлат сиёсатининг энг муҳим йўналишларидан бири ҳисобланади. Шу мақсадда жиноий жазо тизими тубдан ислоҳ қилиниб, инсон ҳуқуқ ва эркинликларини ишончли ҳимоялашга қаратилган зарур чора-тадбирлар амалга оширилиши билан бирга, соҳага оид қонунчилик янада такомиллаштириб борилмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Олий суди томонидан қонунчилик ташаббуси ҳуқуқи асосида Олий Мажлис Қонунчилик палатаси муҳокамасига киритилган "Ўзбекистон Республикасининг Жиноят, Жиноят-процессуал ва Жиноят-ижроия кодекслариға ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги Қонун лойиҳаси бу борада яна бир муҳим қадам бўлди. Айтиш керакки, қонун лойиҳасида суд

жарима тариқасидаги жазони тайинлаган шахсга қамоқда сақлаш муддатини ҳисобга олиш тартибини белгилаш, ижтимоий хавфи катта бўлмаган жиноятчи, эҳтиётсизлик оқибатида содир этилган жиноятчи ва қасддан унча оғир бўлмаган жиноятчи учун озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазо суд томонидан озодликдан маҳрум қилишга алмаштирилган маҳкумлар учун тайинланган жазони манзил-колонияларда ўтатиш тартибини белгилаш назарда тутилган. Шунингдек, илгари қасддан содир этган жиноятчи учун озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўтаб, яна қасддан янги содир этган жиноятчи учун озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазога ҳукм қилинган, бу жазо суд томонидан озодликдан маҳрум қилиш жазосига алмаштирилган шахслар учун жазони қаттиқ режими колонияларда ўтатиш тартибини белгилашни кўзда тутувчи тегишли ўзгартиш ва

қўшимчаларнинг қонунчиликка киритилишини кўзда тутди.

Бундан ташқари, ушбу қонун лойиҳаси билан Жиноят, Жиноят-процессуал ва Жиноят-ижроия кодекслари айрим меъёрларининг ўзбек ва рус тилларидаги матнлари ўзаро мувофиқлаштирилмоқда.

Айни вақтда Жиноят кодексига суд томонидан жарима тайинланган тақдирда дастлабки қамоқ вақтини ҳисобга олиш тартиби кўзда тутилмаган. Бу эса шундай тоифадаги шахсларга жарима тариқасидаги жазо тайинлашда дастлабки қамоқ вақти ҳисобга олинмаслигига олиб келади.

Қайд этиш жоизки, чет эл қонунчилигида қамоқда сақланган маҳкумларга жарима тариқасидаги жазони тайинлашда, қамоқда сақлаш муддатини ҳисобга олган ҳолда тайинланган жазони енгиллаштириш ёки бутунлай ундан озод қилиш тартиби белгиланган.

Мавлуда АЛИМОВА,

Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутаты

Таклиф этилаётган жарима тариқасидаги жазони ҳисоблашда дастлабки қамоқ вақтини ҳисобга олиш тартибининг қабул қилиниши фуқароларнинг қонун олдида тенглиги ва одиллик принципларига мос келади.

Хулоса қилиб айтганда, қонун лойиҳасида таклиф этилаётган ўзгартиш ва қўшимчалар қонунчиликдаги мавжуд айрим зиддиятларни бартараф қилиш имконини беради. Жиноят қонунчилигини либераллаштириш бўйича суд-ҳуқуқ ислохотларининг муҳим йўналишларини, маҳкумларга нисбатан инсонпарварлик муносабатини ҳамда жиноят, жиноят-процессуал ва жиноят-ижроия қонунчилигининг ҳуқуқий нормаларини такомиллаштиришда муҳим аҳамият касб этади.

Ўтмай қолган 5 йил-у 11 ойлик озодликдан маҳрум қилиш жазоси ҳар ойлик иш ҳақидан 25 фоизини давлат даромади-га ушлаб қолиш шарти билан шу муддатга ахлоқ тузатиш иш-лари жазосига алаштирилиб, чилангарлик билан шугулла-наётган Фуркат Имомов (исм-фамилиялар ўзгартirilган)-нинг "эски дарди кўзиб", кўпроқ пул топиш вазвасига ту-шиб қолди.

Фурбат излаганга...

Музаффар ХАИТОВ,
Чилонзор туман прокурори ёрдамчиси

"Кўр кўрни қоронғуда топади", деганларидек, у ўзи каби текин даромад илинжида ҳеч нарсдан тап тортмайдиганлар тоифасидан бўлган Рустам Ибодов, Мухлис Раимов ва Умид Азизовлардан иборат жиноий гуруҳни ташкил этиб, Тошкент шаҳрининг Ҳамза, Бектемир, Учтепа, Чилонзор ва Сергели туманлари ҳудудида автомашина ҳайдовчиларини тунашни мақсад қилади.

Тудабоши Фуркат Имомов жиноий режани амалга оши-риш мақсадида уюшган гуруҳ аъзолари ўртасида, яъни Умид Азизовга ҳайдовчининг бўйнига пичоқ тираб, уни ушлаб ту-риш, Рустам Ибодовга автомашина салонини кўздан кечи-риб, пул ва бошқа буюмларни олиб, дарҳол жуфтаникни рос-лаш, Мухлис Раимовга ён-атрофга қараб, хавфсизликларини таъминлаб, бирор ким келиб қолса, шерикларига хабар бери-ш каби вазифаларни тақсимлаб берган эди.

Уюшган гуруҳ аъзолари пичоқ билан қуролланган ҳолда "ов"га чиқиб, Чилонзор тумани "Шухрат" бекати ёнига ке-лишди. "Nexia" русумли автомашинани тўхтатиб, Сергели туманига олиб бориб қўйишни сўрашди. Машина айтилган манзилга етиб келган, режа бўйича ишга киришган Умид Ази-зов ҳайдовчининг бўйнига пичоқ тиради. Бундан фойдалан-ган шериклари ҳайдовчига тегишли 100 минг сўмлик қўл телефони, бир дон 200 минг сўмлик бетон тешишга мўлжал-ланган перфоратор аппаратини олиб, воқеа жойидан яшири-нишади.

"Ов"и бароридан келганидан руҳланган жиноий гуруҳнинг навбатдаги "ўлжа"си Яккасарой тумани Шота Руставели кўча-сидаги автобуслар бекати ёнида тўхтатилган "Nexia" автома-шинаси ҳайдовчиси бўлди. Мижозларни айтилган манзилга олиб борган ҳайдовчи қўлга олинолган бўйнига тиралган пичоқ-дан қўруққа тушиб, 180 минг сўмлик уяли алоқа телефони ҳамда 1 миллион 724 минг сўм пулини жиноятчилар олиб кетишига ҳеч қандай қаршилиқ кўрсата олмади.

Икки ҳайдовчини тунаган босқинчилар энди Сергели ту-мани Тхай кўчасида пайдо бўлиб, "Жигули" автомашинаси-ни тўхтатишди. Ҳайдовчи билан савдолашиб, машинага ўти-ришди. Айтилган манзилга етишганда эса одатий усуллариди-да ҳайдовчининг нархи 200 минг сўмлик ва 70 минг сўмлик ик-кита қўл телефони, 200 минг сўмлик "Pioneer" автомагнито-фонининг қисмини ҳамда 50 минг сўмлик автосигнализация-пульти олиб, воқеа жойидан қочиб кетишди.

Гуруҳ аъзолари навбатдаги "юриш"ида "Matiz" автомаши-наси ҳайдовчисига таҳдид қилиб, унга тегишли 200 минг сўмлик автомагнитофон қисмини, 200 минг сўмлик карнай-ларни, 160 минг сўмлик чарм курткани, 100 минг сўмлик қўл телефони, 350 минг сўмлик тилла узукни ва 810 минг сўм пулларни талон-торож қилишди. Шунингдек, улар "Вест-миниистр" институты биноси ёнида "Nexia" машинасини тўхта-тиб, манзилга етиб боришга, режага биноан иш тутушиб, ҳайдовчининг 920 минг сўмлик қўл телефони ва 400 минг сўм пулини олиб, воқеа жойидан қочиб кетишган.

Жиноятларнинг "мис"и чиқмаётганидан янада руҳланган жиноятчилар Учтепа тумани Фарход кўчасида "Lasetti" маши-насини тўхтатиб, манзилда ҳайдовчига пичоқ тираб, уни қўрқитаётганида ҳайдовчи қаршилиқ кўрсатиб, машинадан тўшмоқчи бўлганида жиноятчилар пичоқ билан унинг елка қисмига тан жароҳати етказишди. Олд ўриндиқдаги Рустам Ибодов салондан 300 минг сўмлик қўл телефони, 50 минг сўмлик автосигнализация пульти ва 140 минг сўм пулларни олиб, воқеа жойидан қочиб кетишди.

Бундан ташқари, улар Ал-Хоразмий айланма ҳалқа йўли ёнида "Nexia" автомашинасини тўхтатишган ва манзилда эса режа бўйича иш тутиб, ҳайдовчига тегишли 550 минг сўмлик тилла узук, 250 минг сўмлик қўл телефони, автосигнализация пульти ва 200 минг сўм пули олиб қочиб кетишди.

Ҳар бир ишнинг интихоси бўлгани каби жиноий гуруҳ-нинг қилишлари ҳам ўз интихосига етди.

Суд томонидан жиноятчиларнинг ҳар бирига узок муддат-ларга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди. Энди улар умрининг 16-17 йилини панжара ортида ўтказишга маҳ-кум. Фурбат излаганга гурбатдир дунё, деганлари шу бўлса керак.

Бозордан қайчи олиш Фазлиддин-нинг ёнидан чиқма-ди. Аммо уни хоти-нига беришни унут-ди. 21 январь эди ўшанда. Фазлиддин шифохонада ётган бемор танишини кўриш ва ҳол-аҳвол сўраб келиш учун уйидан чиқиб, шифохонага йўл олганида соат еттига яқинлашиб қолганли. Чўнтағида Шахрисабз деҳ-қон бозоридан олинган қайчи. Бемор таниши билан чамаси бир соатлар суҳбат-лашиб ўтиргангадан кейин уйига қайтиш учун ариқ со-ҳили бўйлаб бораркан, йўлда нотаниш бир одамга дуч келди.

Фазлиддиннинг судда кўрсатма беришича, ўша одам маст ҳолат-да эди. "Кимсан, бу ерда нима қилиб юрибсан?" пўлиса қилди ҳалиги одам ва салом беришга чоғланиб турган Фаз-лиддинга мушт туширди. Шун-да Фазлиддин чўнтағидан қай-чини олди ва уни рақибига қараб сермай бошлади.

Жароҳат олган Ж.Ибатов (нотаниш одамнинг фамилияси шундай эди) жон ҳолатда қич-қилиб юборди. Уни шифохо-нага олиб бориш зарур эди. Аламазда ярадор эса бу таклиф-га кўнмай, танишларини чақи-риб, муштлашувни давом эт-тирмоқчи бўлди ва кимларга-ди телефон қилди. Бироқ жаро-ҳатли оғир бўлгани учунми, жанжал шу билан нихояланди. "Nexia"да келган танишлари уни шифохонага олиб кетиш-ди.

Орадан икки кун ўтиб, қайчи эгаси туман ички иш-лар бўлимига борди ва 21 ян-варь тунда бўлиб ўтган воқеа-ни гапириб бериб, айбини бўйнига олди. Икки кун ичиди-да у жабрланувчини рози қилган ва етказган зарарни тўлиқ қоп-лаган эди. Ўз навбатида жабр-ланувчи ҳам судда айбдорнинг гапларини тасдиқлаб, кўрсата-ма берди. Ж.Ибатов ўша кеча-си бир дўстнинг тўйида хиз-ма қилган ва спиртли ичим-ликни меъёридан ошқ истеъ-мол қилиб, кайфи ошиб қол-

Сабаб ва оқибат: ҳавойи қарашлар устун келганда

Азамат МИРЗАЕВ,
Қамаши туман прокурори

турли ҳақоратомуз гапларни ишлатишдек хунук ҳолатлар ҳам борки, бу маданиятсизлик-дан бошқа нарсас эмас. Ейиш-ичишнинг ҳам ўз меъёри бор. Овқатланиш ва даврада ўти-риш, суҳбат қуриш маданияти бор. Аммо тўйлар ва шунга ўхшаш бошқа йиғинлару зиф-фатларда бу нарсас унутиб қўйилади. Кўп ичиб, кайфи ошиб қолган одам эса ўзини бошқаролмай жиннига айлана-ди. Жиннидан эса яхшилик ку-тиб бўлмайдми. Шундай экан, тергов ва суд ишларида маса-ланинг бу жиҳатлари ҳам эъти-бордан четда қолиб кетмасли-га ва ҳукм бир тарафлама бўлмаслиги адолат қарор то-пишига ёрдам беради.

Тўйларни ичкиликларсиз ва ортиқча дабдабаларсиз ўтказиш муҳим масала. Аввало, тўй эга-лари бунга эътибор берсалар, нафақат каттагина микдорда маблағни тежаб қоладилар, балки юз бериши мумкин бўлган жиноятларнинг ҳам ол-дини олиб, хайрли иш қилган бўладилар. Маҳалла ва қишлоқ фуқаролар йиғинларининг ра-ислари ва жамоатчилик тўй ол-дидан бўладиган маслаҳатлар-да буни қаттиқ талаб қилсалар ёмон бўлмасди. Тўғри, бу ҳақда мунтазам равишда тушунтириш ишлари олиб борилаётти, аммо айрим фуқароларимизнинг "мен сендан қамми?" деган ҳавойи қарашлари кўпчилик ҳолларда устунлик қилмоқда.

Юқорида баён этилган ҳолатда ҳам жиноятнинг келиб чиқиш сабаблари ва бунинг оқибати тўғрисида, унда авж олган ичкиликбозликка бориб тақал-моқда. Мантқан олиб қарал-ганда, ушбу тўй спиртли ичим-ликларсиз ўтказилганда Ж.Ибатов иммаган, маст ҳолат-да кўчада юрмаган, жиноят рўй бермаган ва Фазлиддин айб-дор сифатида жазоланмаган бўларди.

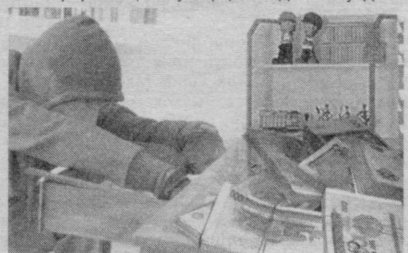
Қўли эгри меҳмон

Шаҳзод ХУСАНБОЕВ,
Оққўрғон туман прокурори

ишончини қозонди. Бироқ мана шу ишонч уларга қимматга тушди.

2014 йилнинг 5 январь куни Шоқосим уйда бир ўзи қолди. Ёлғиз қолган меҳмоннинг ния-ти бузилиб, ўзига ном-туз, ётоқ-қўй берган хонадон эгаларини тунашни режа қилди. Ўйда ҳеч ким йўқлигидан фойдаланиб, болалар ётоқ-хонасига кирди. Хонани титиб, шкафдаги бо-лалар кийими остида 1 млн. сўм пулни топ-ди-да, чўнтакка уриб, жуфтаникни ростлаб қолди.

Ушбу ишни қўриб чиққан жиноят ишлари бўйича Оққўрғон туман суди томонидан қўли эгри меҳмон Шоқосим Шамсиевга 3 йил му-датга озодликдан маҳрум қилиш жазоси та-йинланди. Боз устига у Бекзод Азизовга етказ-ган зарарини ҳам тўлиқ қоплайдиган бўлди.

2013 йилнинг декабрь ойи бошланиб, қи-шнинг изғирини авжга олаётган палла. Дар-воза томондан таниш овозни эшитган Бек-зод Азизов(исм-фамилиялар ўзгартirilган) ташқарига ошиқди. Дарвоза олаида Шо-қосим Шамсиевни кўриб, хурсанд бўлди. Салоом-алиқанд сўнг меҳмонни ичкарига тақиф қилди...

Бир йил аввал Россия давлатига ишлаш учун борган Бекзод ўша ерда Шоқосим билан тани-шиб қолган ва у билан оға-ини тутинганди. Бек-зод қадрдонини астойдил меҳмон қилди. Бир мунча вақт ўзга юртда бошдан кечирганларини эслаб ўтиришди. Сўнг меҳмон асл мақсади-га кўчиб, моддий жиҳатдан биров қўйнаиб қол-ганлигини, иш топиш мақсадида шу ерларга келганини айтиб қолди.

— Бўёғидан ташвишланманг, Шоқосим. Ҳазалектда иш бор, сизни ўзим билан олиб бораман. Уша ерда бирга ишлайверамиз, — дея меҳмонни хотиржам қилди Бекзод.

Шоқосим ишининг дарагини эшитиб, хурсанд-лигидан меҳмонга қайта-қайта миннатдорчилик билдирди. Аммо унинг олдида яна бир муаммо бор эди. Иш-ку топилиб, бироқ самарқандлик бу йигитнинг Оққўрғонда яшашга жойи йўқ эди. Бу ҳақда биров ийманиб сўз очган Шоқосим меҳмондан ижобий жавоб олди. Шу тариха Ш.Шамсиев Бекзоднинг уйда яшай бошлади.

Шоқосим янги йилни ҳам танишининг уйи-да кутиб олди. Бу орада у хонадон эгаларининг

Юртимиз аҳолисининг ҳар бир вакили ёши, ирки, жинси ва ҳоказолардан қатъи назар, қабул қилинаётган қонунларининг мазмун-моҳияти ҳамма мақсадга кўра уларга сўзсиз итоат қилиши шарт. Шунингдек, ушбу қонунлар барча учун баробар бўлиб, ҳар қандай жиноий қилмишга яраша тегишли жазо тайинланади. Бундан ташқари, башарти кимдир жиноят содир этса ва бу ҳолатдан бошқа биров огоҳ бўлса-ю, бу ҳақда тегишли органларга хабар бермаса, бундай қилмиш учун ҳам жавобгарлик белгиланади.

Қирқ ёшчи қоралаб қолган Эргаш Қоржовов муқаддам судланишга улгурган бўлиб, ёшига мутаносиб равишда буларни билиши эҳтимолдан йироқ эмас эди. Бироқ, у қонунни четлаб ўтишга ҳаракат қилди, аниқроғи, қотиллик жиноятининг бевосита гувоҳи бўлишдан ташқари, унинг олдини олишга ҳаракат ҳам қилмади. Ақсинча, мудқиш ҳолатни яшириб, эвазига маълум даражада "хизмат ҳақи" ҳам олди. Ушандан кейин орадан салкам олти йилга яқин вақт ўтди. Э.Қоржовов ҳам, қотилликка қўл урган Ориф Акрамов ҳам "қорлар ёғди, излар кўмилди" деб ўйлашган эди. Аммо уларнинг кутгани бўлмади. "Қинғир ишнинг қийғи қўн йилдан кейин ҳам чиқади", дейилганидек, уларнинг жинояти ҳам фаш этилди.

Ушанда, яъни 2007 йил октябрь ойи кунларидан биринчи Э.Қоржовов таниши О.Акрамовнинг гапи билан И.Қобиловнинг тоғасининг уйига меҳмонга чақиради. Бироз ўтиришгандан кейин О.Акрамов ҳар хил гаплар билан И.Қобиловнинг жигига тегиб, жанжал чиқаради. Кейин ўзи билан олиб келган пичоқни ишга солиб, И.Қобиловнинг дуч келган жойига зарба беради. Э.Қоржовов эса

Қинғир иш қирқ йилдан кейин ҳам ошкор бўлади

Фаррух ХОЛИҚОВ,
Сурхондарё вилоят прокуратураси бўлим
бошлиғи ўринбосари

томошабин бўлишдан нарига ўтмайди. Эргаш бақир-чақирни эшитиб, меҳмонлар ўтирган хона томон юрган уй эгасини тўхтатиб, ўртоқлари ўзаро тортишиб қолганликларини айтиб, уни ичкарига киргизиб юборади.

Тоғасини хотиржам қилган Э.Қоржовов ортга қайтади. Бу пайтда И.Қобиловнинг жони узилган эди. О.Акрамов марҳумнинг ёнига қавлайди ва 1200 АҚШ доллари топиб, 500 долларини ҳамда битта узук билан қўл телефонини бу сирни ҳеч кимга ошкор қилмаслик шарти билан Э.Қоржововга тутқазади. Шундан сўнг икковлашиб, жасадни булакларга бўлишади ва сумкаларга жойлашади. Шунингдек, қон юзи бўлган гиламни ҳам олиб, йўловчи машина ёрдамида Бойсун туманидаги овлоқ жойга олиб бориб, бензин сепиб, ёқиб юборишади.

Ушбу жиноят иши бўйича суд томонидан бировнинг умрига зомин бўлган О.Акрамовга руҳий хасталикдан мажбурий тиббий даволаниш белгиланди. Қотиллик содир этилаётганини кўрса-да, олдини олишга ҳаракат қилмаган, шунингдек, тегишли органларга хабар қилиш урига "туя қўрднингги, йўқ" қабилда иш тутган Э.Қоржововга эса 12 йил муддатга озодликдан маҳрум қилиш жазоси тайинланди.

Агар у ўшанда, яъни "Фарҳод" бозори ёнида бегона одам билан танишманида, у ҳам ўзига ўхшаб гиёҳвандлик воситаларига "ошиқ" бўлиб қолганлардан эканлиги-ю, иложини қилиб озроқ топиб беришни илтимос қилганида, бутун суднинг қора курсисига бошини ҳам қилиб ўтирмаган бўларди. Устига-устак, муқаддам сулланиб, унга имкон берилиб, тайинланган жазо ахлоқ тузатиш ишларига алмаштирилган бўлса-ю... Эҳ, қани энди вақтни ортга қайтариб бўлса... Афсуски, бунинг иложи йўқ.

Ўзингга эҳтиёт бўл...

— Бўлмаса танишиб қўйлик, исми-им Акбар, — дея ўзини таништирган эди у. Янги танишининг исми эса Руслан экан. Бироз у ёқ-бу ёқдан суҳбатлашган бўлишди. Гап айланиб, гиёҳвандлик воситаларига келди-ю, зумда иккаласининг ҳам чехраси ёришиб кетди. Акбар вақти-вақти билан героин истеъмол қилиб туришини айтган эди, Руслан шу заҳоти гапини бўлиб, агар иложи бўлса унга ҳам топиб беришни илтимос қилди.

"Табиб табиб эмас, бошидан ўтган табиб" деган нақлга амал қилган Акбар ҳеч иккиланмай унинг илтимосини ҳамда келтиришга ваъда берди. Ахир "ломка"ни ўзи ҳам бошидан кечирган бўлиб, нима эканлигини жуда яхши билгандан кейин ёрдам бермай буларканми?!

Шу сабабли у бундан ўн кунча олдин бир танишидан героиннинг бир чекини 250 минг сўмга сотиб олганлигини, агар шу нарх кўтарса, яна сўраб қўришини маълум қилган эди. Бу гап Русланига маъқул келди.

Акбар шу кунийёқ йўлга отланди. Эски танишидан бир чекин героин сотиб олиб, орқасига қайтди. Кейин Руслан билан боғланиб, учрашув тайинлади. У Русланига "мол"ни бериб,

Ўткирбек ДАУЛАНОВ,
Учтепа туман прокурори вазифасини
бажарувчи

келишилганидек 250 минг сўмни олган пайтда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи орган ходимлари томонидан қўлга олинди. 0,11 грамм героин билан 250 минг сўм пул эса ашёвий далил сифатида расмийлаштирилди.

Шундай қилиб, фуқаролик бурчини адо этган "Руслан"нинг саёй-ҳаракати, аниқроғи, унинг тегишли идораларга ўз вақтида қилган мурожаати туфайли оилаларнинг бевақт бўзилишини-ю, ногирон фарзандларнинг туғилишига сабабчи бўлиши мумкин бўлган гиёҳвандлик билан боғлиқ яна бир жиноят "газак" олимпиадасида фаш этилди.

Жиноят ишлари бўйича Учтепа туман судининг ҳукмига кўра судланувчи Акбар Ҳамроев (исм-фамилиялар ўзгартирилган)га муқаддам жиноят ишлари бўйича Миробод туман судининг 2009 йил ноябрдаги ҳукми билан тайинланган қазонинг ўталмай қолган қисмини қисман қўлиши йўли билан 10 йил-у 1 ой муддатга озодликдан маҳрум этиш жазоси тайинланди.

Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама • Реклама •

Qishloq Qurilish Bank

Барча оммавий ахборот воситалари ходимларини касб байрамлари муносабати билан чин дилдан табриклайди. Сизларга мустақкам соғлиқ, касбий фаолиятингизга билан зафарлар тилаб қолган ҳолда, юртдошларимизга қуйидаги янги омонат турларини тақдир этилади:

Миллий валютада:

"Янгилик" — омонатга маблағлар 3 ойга қабул қилинади ва ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўлаб берилади.
"Фойда" — омонатга маблағлар 3 ойга қабул қилинади ва ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўлаб берилади.
"Файзли" — омонатга маблағлар 4-6 ойга қабул қилинади ва ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўлаб берилади.
"Даромадли" — омонатга маблағлар 12 ойга қабул қилинади ва ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўлаб берилади.
"Талаба" — омонатга маблағлар 14 ойга қабул қилинади ва ҳисобланган фоизлар ҳар 3 ойда тўлаб берилади.

Бундан ташқари аҳолининг уй-жой ва бошқа шахсий мулкларидан фойдаланиш жараёнида улар бўйича тўланадиган коммунал тўловларини тўлашда қулайлик яратиш мақсадида қуйидаги янги махсус юқори фоизли омонат турлари жорий қилинган:

"Қулай тўлов" — омонатга маблағлар 6 ойга қабул қилинади ва омонатга ҳисобланган фоизлар омонатчи номидан коммунал хизмат кўрсатувчи ташкилотларга олдиндан ёки омонатчининг ташкилот олдидаги қарздорлигини сўндириш учун йўналтирилади.
"Тежамкор" — омонатга маблағлар 1 йилга қабул қилинади ва омонатга ҳисобланган фоизлар омонатчи номидан коммунал хизмат кўрсатувчи ташкилотларга олдиндан ёки омонатчининг ташкилот олдидаги қарздорлигини сўндириш учун йўналтирилади.
"Коммунал" — омонатга маблағлар 24 ойга қабул қилинади ва омонатга ҳисобланган фоизлар омонатчи номидан коммунал хизмат кўрсатувчи ташкилотларга олдиндан ёки омонатчининг ташкилот олдидаги қарздорлигини сўндириш учун йўналтирилади.

1.	Тошкент шаҳар минтақавий филиали	(371)	150-77-21	8.	Қашқадарё минтақавий филиали	(375)	771-04-26
2.	Тошкент вилояти минтақавий филиали	(371)	150-79-19	9.	Сурхондарё минтақавий филиали	(376)	770-83-72
3.	Анджон минтақавий филиали	(374)	222-23-72	10.	Қорақалпоғистон минтақавий филиали	(361)	224-22-15
4.	Фарғона минтақавий филиали	(373)	229-70-91	11.	Хоразм минтақавий филиали	(362)	227-48-15
5.	Наманган минтақавий филиали	(369)	223-04-37	12.	Сирдарё минтақавий филиали	(367)	221-00-71
6.	Бухоро минтақавий филиали	(365)	223-92-21	13.	Жиззах минтақавий филиали	(372)	771-63-38
7.	Самарқанд минтақавий филиали	(366)	210-02-49	14.	Навоий минтақавий филиали	(436)	770-27-97

Сизнинг омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатингиз:

- солиқ ва мажбурий тўловлардан озод;
- маълумотлар сир сақлангани тўқил кафолатланади;
- эғалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- миқдори чекланмаган!

Мурожаат учун телефонлар: (+99871) 150-76-53, 150-39-93

Қишлоқ қурилиш банк — фаровон ҳаётингиз хизматида!

www.qqb.uz

Хизматлар лицензияланган

ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН • ЭЪЛОН •

"Huquq" газетасининг 2014 йил 12 июнидаги 24(909)-сонига ва 2014 йил 19 июнидаги 25(910)-сонига чоп этилган Давлат рақобат қўмитаси Тошкент шаҳар ҳудудий бошқармасига тегишли қўчмас мулкларнинг аукцион савдоларига ҳақиқатдан хабарноманинг аукцион савдолар манзиллари оид қисми қўйилганга ўқилсин: "Тошкент шаҳри, Олмазор тумани, 1-Қорақамий, 1А"-уйда ўтказилди".
Хизматлар лицензияланган

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2012 йил 31 майдаги ВМ-154-сонли қарорига асосан «KOSHMAS MULK SAVDO XIZMATI» МЧЖ Қашқадарё вилоят филиалининг савдоларига чиқарилиб, 2014 йил 18 июнда ўтказилган танлов савдоси натижасига кўра сотилган давлат активи

1. Шахрисабз тумани Ўзбекистон ҚФЙ Хўжайхўросон қишлоғи ҳудудига жойлашган, умумий ер майдони 11817,0 кв.м., бино ва иншоотларнинг умумий майдони 1184,21 кв.м. бўлган "Геметология" бўлимининг бино ва иншоотлари, бошланғич баҳоси 282 168 816 сўм, сотилиш баҳоси 285 000 000 сўм.

Хизматлар лицензияланган

ДИККАТ! ДИККАТ! ДИККАТ!

Барча юридик ва жисмоний шахслар, шу жумладан, чет эл инвесторлари диққатига!

Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси оммавий оферта савдоларига таклиф этади.

Куйидаги давлат активлари бўйича оммавий оферта савдоси эълон қилинади:

№	Деялэт объектн ному ба мэдээлэл	Баяншарь саялагын	Угзуурийг ер майдон (га)	Бичигүүлэг угзуурийг майдон (кв.м.)	Объектын сэтгэл хиймэлтэй (сүр)	Энгийн кам инвестиция нийлүүлэгч	Баяншарь саялагын объектн ному ба мэдээлэл
Увсхант Республикасыг Прогнозиралтын ИК-1743-сүүл карьерын өсөөг хуусуулигиралтын белгэсүүлэгч объектн							
1.	Ангуур шахар, Янгубод-2 күрөгн, Окуйбодон күрөгн, 1-уудай жойлалтан, "Дам олин мискин" бичо ба ишкосталар	Увсхант Республикасыг Физик Академисининг "Электроника" институт	0,34	226,62	109 542 000,0		
2.	Ангуур шахар, Сиконат күрөгн дайжигант собик ичиг ишлар бичо ба ишкосталар	Ангуур шахар хэвмэлтэй	0,1556	556,42	306 790 500,0		Милуурийг бошгаруу
3.	Ангуур шахар, Кувснотерс күрөгн дайжигант жойлалтан аюла учиртас бичоса	ИНСМ Жигуурийг бол баргас	0,38	420,62	285 257 700,0		
4.	Ангуур шахар, 4-нүдн худалдай жойлалтан "15-уудант крим ерүбас"			350,52	49 092 000,0		Милуурийг бошгаруу
5.	Ангуур шахар, Янгубод күрөгн, Нарфүр күрөгн дайжигант жойлалтан, 3-уудант баригант кавитасиг "Нотурар жой" майдон	Ангуур шахар хэвмэлтэй		84,96	23 377 000,0	Сотиб олин хиймэлтэйг 50 фонсид кам бичигүүлэгч мискларын инвестиция киритин, ичиг иш урилларын киритин	Милуурийг бошгаруу
6.	Ангуур шахар, Янгубод күрөгн, Тогтасалын күрөгн дайжигант жойлалтан 10-уудант баригант кавитасиг "Нотурар жой" майдон			467,64	133 875 000,0		
7.	Чарчик шахар, 4-нүдн жойлалтан, 6-уудант баригант кавитасиг жойлалтан "Джон" бичо ишкосталар	Чарчик шахар хэвмэлтэй		1430,08	683 234 250,0		Милуурийг бошгаруу
8.	Чарчик шахар, А.Насов күрөгн, 246-уудант баригант кавитасиг жойлалтан "Нотурар жой" хэвмэлтэй	Чарчик шахар хэвмэлтэй		71,85 кв.м.	49 711 400,0		Милуурийг бошгаруу
9.	Южирчирок тумани, "Нарфүр" КФП, Нарфүр мискин дайжигант жойлалтан "Нотурар жой" бичоса	Южирчирок тумани хэвмэлтэй	1,03	1455,72	603 064 800,0	Южирчирок мискларын инвестиция киритин ба ичиг иш урилларын киритин	Милуурийг бошгаруу
10.	Бүстолон тумани, Тогтасал күрөгн ГЭС күрөгн дайжигант объектн киритмэлтэй собик "Нарфүр нефт бичос" та каралын мислар	"Кучлак нефт бичос" УК	0,5108	193,0	272 596 000,0	Сотиб олин хиймэлтэйг 50 фонсид кам бичигүүлэгч мискларын инвестиция киритин, ичиг иш урилларын ташгал этин	Хизмат куратин
11.	2 кавитасиг куралын тугалалын нотурар жой бичоса	Бекобод шахар хэвмэлтэй		318,78	152 228 000,0		Милуурийг бошгаруу
12.	Чарчик шахар, Сидибор күрөгн, 33-уудай жойлалтан "Машиний кавитасиг бичоса"	"Тигит Завод" хуусууль каргалын	0,0496	496	414 315 000,0		Ишлар чигарин
13.	Чарчик шахар, Шамолый күрөгн, 55-уудай жойлалтан джон бичоса	"Тигит Завод" хуусууль каргалын		1422,57	770 556 000,0		
14.	Чарчик шахар, Бадор күрөгн, 28-уудай жойлалтан "Композит" заводигант милуурийг бичо ба ишкосталар	Увсхант Республикасыг Академисининг "Чарчик тижирбис экспериментал "Композит" завод	2,85	9 242	5 055 860 500,0		Ишлар ташгал
15.	Омаллак шахар, 52-нүдн жойлалтан жойлалтан 2-уудант "Нотурар жой" хэвмэлтэй	Омаллак шахар хэвмэлтэй		474,1	193 611 000,0		Милуурийг бошгаруу
16.	Омаллак шахар, Тигитас күрөгн, 13-уудант "Нотурар жой" хэвмэлтэй	Омаллак шахар хэвмэлтэй		275,7	135 932 000,0		Милуурийг бошгаруу
17.	Чарчик шахар, А.Темур күрөгн 2а-уудант "Нотурар жой бичо ба ишкосталар"	Чарчик шахар хэвмэлтэй		118,42	66 948 000,0		Милуурийг бошгаруу
18.	Чарчик шахар, Рамзон күрөгн 156-уудай жойлалтан "Чойдон бичоса" иш	Чарчик шахар хэвмэлтэй		211,94	89 711 000,0		Милуурийг бошгаруу
19.	Чарчик шахар, Ал-Хорезмий күрөгн дайжигант "Нотурар жой бичоса"	Чарчик шахар хэвмэлтэй	0,072	356,14	119 664 000,0		Милуурийг бошгаруу
20.	Ангуур шахар, 64-нүдн, Говорун күрөгн дайжигант жойлалтан 43-уудант "Нотурар жой хэвмэлтэй"	Ангуур шахар хэвмэлтэй		1414,58	737 083 000,0		Милуурийг бошгаруу
21.	Ангуур шахар, Янгубод күрөгн, Кочин күрөгн дайжигант 2 кавитасиг нотурар жой бичоса	Ангуур шахар хэвмэлтэй	0,12	354,69	380 264 000,0		Милуурийг бошгаруу
22.	Омаллак шахар, М.Удубек күрөгн дайжигант 80-уудант нотурар жой хэвмэлтэй	Омаллак шахар хэвмэлтэй		180,2	116 309 000,0		Милуурийг бошгаруу
23.	Чарчик шахар, А.Насов күрөгн дайжигант 244-уудант нотурар жой хэвмэлтэй	Хуусуулигиралтын каргалын мискин		150,9	89 245 000,0		
24.	Чарчик шахар, Корсуу күрөгн 7-уудай жойлалтан Поктин кайла ишлар джон	Хуусуулигиралтын каргалын мискин		339,33	136 470 000,0		Хизмат куратин
25.	Ангуур шахар дайжигант "Ангуур нефт бичос"	Кучлак нефт бичос	1,5	163,6	834 057 000,0		Хизмат куратин
26.	Ангуур шахар, Кувснотерс каргалын дайжигант Мискин ташгалын джон	Жигуурийг бол баргас	1,65	2368,32	860 907 000,0		Кочин ишлар
27.	Янгубод тумани дайжигант "Сунду ташгалын бичо ба ишкосталар"	Янгубод тумани хэвмэлтэй	0,55	1795,26	817 672 000,0		Милуурийг бошгаруу
28.	Омаллак шахар, А.Насов күрөгн дайжигант 32-уудант нотурар жой хэвмэлтэй			532,8	293 112 000,0		
29.	Омаллак шахар Физик Академисининг 2	Омаллак шахар хэвмэлтэй		274,8	183 000 000,0		Милуурийг бошгаруу
30.	Омаллак шахар, Примулова күрөгн дайжигант 13-уудант нотурар жой хэвмэлтэй			251,9	174 130 000,0		
31.	Паркент тумани, Корвалдон КФП, Балал күрөгн дайжигант "Нотурар жой" бичо	"Паркент-Корсуу" Иргэдийн тэгшмэл бошгармал	0,78	983,09	489 469 000,0		Хизмат куратин
32.	Чарчик шахар 8-нүдн жойлалтан жойлалтан 20-уудант нотурар жой хэвмэлтэй	Хуусуулигиралтын каргалын мискин		730,2	263 943 300,0		Хизмат куратин
33.	Чарчик шахар, Асгооченский күрөгн дайжигант "Профелатория санаторийс" бичо ба ишкосталар	"Тунча" МРКЖ	0,3878	1241,6	656 783 000,0		Ахуйга тийбий хизмэт
34.	Янгубод тумани, Найзбодон КФП худалдай жойлалтан "Нотурар жой бичо ба ишкосталар"	Янгубод тумани хэвмэлтэй	0,2343	338,05	185 771 000,0		Милуурийг бошгаруу
35.	Чарчик шахар, Сидибор күрөгн 33-уудай жойлалтан "Ошлон бичоса"	"Тигит завод" ХХК		334,71	310 451 000,0		Ишлар чигарин
36.	Кабрайр тумани дайжигант фолмет киритмэлтэй "Кабрайр нефт бичоса"	"Чинобод нефт бичоса"	3,45	3002,54	2 770 176 000,0		Хизмат куратин
37.	Ангуур шахар, 4-дэхдэй жойлалтан 18-уудант "Нотурар жой хэвмэлтэй"	Ангуур шахар хэвмэлтэй		442,00	147 684 000,0		Милуурийг бошгаруу
38.	Ангуур шахар, 5/1а-дахдэй жойлалтан 15-уудант "Нотурар жой хэвмэлтэй"	Ангуур шахар хэвмэлтэй		424,00	196 930 000,0		Милуурийг бошгаруу
Увсхант Республикасыг Прогнозиралтын ИК-2000-сүүл карьерын өсөөг хуусуулигиралтын белгэсүүлэгч объектн							
39.	Омаллак шахар хэвмэлтэйг каралын Омаллак шахар, Истиболон күрөгн 8-уудант "Нотурар жой бичоса"	Омаллак шахар хэвмэлтэй		690,4	323 847 400,0		Милуурийг бошгаруу
40.	Бекобод шахар хэвмэлтэйг каралын Бекобод тумани, 11-дахдэй жойлалтан 3-уудант нотурар жой хэвмэлтэй	Бекобод шахар хэвмэлтэй		265,23	137 853 500,0		Милуурийг бошгаруу
Батгалар Махмудисининг BM-128-сүүл карьерын өсөөг хуусуулигиралтын белгэсүүлэгч объектн							
41.	Паскент тумани, И.Хайдаров ФХУ худалдай жойлалтан эхки "Шайсон" бичоса	Паскент тумани хэвмэлтэй	0,20	214,58 кв.м.	19 498 500,0		
42.	Паскент тумани, Огста КФП худалдай жойлалтан собик "10-сүүл угзуу урта тэгш мислаг" бичоса		0,42	715,52 кв.м.	60 671 800,0		Милуурийг бошгаруу
Батгалар Махмудисининг BM-256-сүүл ханды BM-287-сүүл-сүүл карьерлын өсөөг хуусуулигиралтын белгэсүүлэгч объектн							
43.	Гарик, устакон ба сомборлон бичосар	Увсхант Республикасыг Академисининг "Физика Куби" илзийтэй илзийтэй чигарин бичосармал Магнитнуулолал институт	1,57	988,49 кв.м.	159 893 300,0	102 500,0 минт сүдэн кам бичигүүлэгч мискларын инвестиция киритин, ичиг иш урилларын ташгал этин	Ишлар ташгал
Батгалар Махмудисининг BM-154-сүүл карьерын өсөөг хуусуулигиралтын белгэсүүлэгч объектн							
44.	Южирчирок тумани, "Аргачи" КФП худалдай жойлалтан собик бошлар бичоса бичо ба ишкосталар	Южирчирок тумани хэвмэлтэй	0,646	927,95	645 720 350,0		Милуурийг бошгаруу
45.	Ургачирок тумани, Кумулов КФП, 27-сүүл бошлар бичоса бичоса	Ургачирок тумани хэвмэлтэй	0,81	1862,73	409 803 700,0		Милуурийг бошгаруу
46.	Чиноз тумани, Г.Узловон ФХУ худалдай жойлалтан 14-сүүл бошлар бичоса бичо ба ишкосталар	Чиноз тумани хэвмэлтэй	0,65	1488,64	689 396 000,0		Милуурийг бошгаруу
47.	Зингута тумани хэвмэлтэйг каралын Зингута тумани, Х.Пурманов КФП 6-уудай жойлалтан КТН (ГЭН гарамсал бичосармал) бичоса	Зингута тумани хэвмэлтэй	1,0537	3367,21	627 950 000,0		Милуурийг бошгаруу

Олди-сотди шартномаларини тузиш шартлари.
Оммавий оферта натижалари эълон қилинган
шартномасини тузилди.

[illegible]

Оммавий офертада қатнашишта буюртманома қабул қилиш билдиришнома эълон қилинган санадан босқанда ва 2014 йил 29 июль куни соат 13:00да тамом бўлади.

Талабгорнинг тақдирлари билдирилган конвертлари 2014 йил 29 июль куни соат 16:00да Давлат рақо-

бат кутмаси Тошкент вилояти ҳудудий бошқармаси вилосида олдиди.

Оммавий офертага қатнашган учун савдо таъшиклотисига талабгор ёки унинг вакили оммавий оферта тўғрисидаги эълонда белгиланган муддатларга шахсан учун ёки почта орқали қуйидаги ҳужжатларни илова қилган ҳолда буюртмаоманови икки нусхада тақдим этлади:

— юридик шахслар учун — давлат рўйхатидан ўтказилганлиг тўғрисидаги гувоҳноманинг нусхаси, шунингдек тушқ ҳаққолати вақилининг оммавий оферта қатнашини учун қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, унинг шахсини тасдиқлайдиган ҳужжатнинг нусхаси илова қилинган ишончнома;

— жимсийон шахслар учун — паспортнинг нусхаси, тўлиқ ваколатли вакил оммавий офертала қатнашган тақдирда, шунингдек қонун ҳужжатларида белгиланган тартибда расмийлаштирилган, тўлиқ ва-

КОЛАТЛИ ВАКИЛНИНГ ШАХСИНИ ТАСДИҚЛАЙДИГАН ХУЖЖАТНИНГ НУСХАСИ ИЛОВА ҚИЛИНГАН ИШОНЧНОМА:

- оммавий оферта тўғрисидаги билдиришномада сотувчининг кўрсатилган банк ҳисоб рақамига за-
калат тўлашга илтимом берганини тасдиқлайдиган тўлов ҳужжатининг нусخаси;
- оммавий оферта шартларига мувофиқ тузилган ва қўйндагиларни ўз ичига оладиган икки нусхадаги

- сотиб олиш тўловларининг тақдир этилаётган суммаси ва уларни тўлаш муддати;
- инвестиция мажбуриятларининг тақдир этилаётган суммаси, уларни тўлаш шакли, муддати ва шарт-

— агар бу оммавий оферта шартларда белгиланган бўлса, қўшимча равишда талабгорнинг молиявий мустақиллигини ва (ёки) тегишли тармоқда оддин амалда оширилган инвестиция дойирхаларини тасдиқ-

Тақдир этилган ҳужжатларнинг барча варақлари талабгорнинг муҳри ва имзоси билан тасдиқланган бўлиши керак.

Мурожаат учун манзил: 100077, Тошкент шаҳар, Мустақиллик шоҳ кўчаси, 107-уй.
Маълумотлар учун телефонлар: (8-371) 268-23-21, 268-27-29. Факс: 268-27-29
E-mail: toshvilraqobat@inbox.uz

Интернет тармоғидagi веб-сайт: www.gki.uz, www.gkitorg.uz.

“Ишонч телефони”га зудлик билан хабар беришингиз суралади.

Хизматлар лицензияланган

Хизматлар лицензияланган

ЎРМАТЛИ ЮРДОШЛАР! «Асака» банк (ОАЖ)

жамоаси мамлакатимизнинг барча журналистларини, матбаачилари ва нашриёт ходимларини касб байрами билан муборакбод этади ва куйидаги муддатли омонат турларини таклиф этади:

Хорижий валютада:

«ШОДИЁНА» (АҚШ долларида)

Омонатнинг сақланиш муддати 2 йил бўлиб, ҳисобланган фоизлар 1 йил ўтгандан сўнг ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

«СТАБИЛЬНЫЙ-1» (ЕВРОда)

Омонатнинг сақланиш муддати 12 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Миллий валютада:

«ТАЪТИЛ 2014»

Омонат учун ҳисобланган фоизлар ҳар ойда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

«БАРАКАЛИ»

Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда тўланади.

«ИМТИЁЗЛИ»

Ҳисобланган фоизлар ҳар ойда коммунал хизматлар ва бошқа тўловларга (газ, электр энергия, иссиқ ва совуқ сув, иситиш, истеъмол ва ипотека кредитлари тўловлари, олий ўқув юртларида таълим олиш бўйича контракт тўловларига) йўналтирилади.

«СОҒЛОМ АВЛОД»

Омонатнинг сақланиш муддати 24 ой бўлиб, ҳисобланган фоизлар ҳар чорақда ёки омонат муддати тугагандан сўнг берилади.

Барча омонатларингиз Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланади.

Сизнинг омонатларингиз:

- ☒ солиқлар ва мажбурий тўловлардан озод;
- ☒ маълумотлари сир сақланиши тўлиқ кафолатланади;
- ☒ эгалик ва тасарруф ҳуқуқи ўз ихтиёрингизда;
- ☒ миқдори чекланмаган.

www.asakabank.com

«Асака» банк (ОАЖ) сармоянгиз сақланиши ва кўпайишини кафолатлайди.

Шу билан биргаликда, «Асака» банк (ОАЖ) 90 дан ортиқ турдаги миллий ва хорижий валюталарда қулай шартларда омонатларни таклиф этади. Омонатларни банкнинг барча филиалларида расмийлаштириш мумкин. Мурожаат учун телефонлар: 120-39-81, 120-39-60, 120-39-63.

Филиаллар	Код	Телефон	Филиаллар	Код	Телефон
Тошкент шаҳар филиали	371	120-83-13	Наманган вилоят филиали	369	226-94-75
Автотранспорт филиали	371	120-39-95	Навоий вилоят филиали	436	223-54-32
Шайхонтоҳур филиали	371	140-39-36	Зарафшон филиали	436	573-18-78
Юнусобод филиали	371	221-80-67	Бухоро вилоят филиали	365	223-71-94
Сирғали филиали	371	258-67-49	Бухоро шаҳар филиали	365	770-11-27
Тошкент вилоят филиали	371	120-84-13	Самарқанд вилоят филиали	366	231-08-86
Андижон вилоят филиали	374	224-40-96	Афросиёб филиали	366	221-77-56
Асака филиали	374	233-13-69	Қашқадарё вилоят филиали	375	221-12-93
Фарход филиали	374	226-97-53	Сурхондарё вилоят филиали	376	770-82-12
Фарғона вилоят филиали	373	224-70-83	Қорақалпоғистон филиали	361	770-60-59
Марғилон филиали	373	237-12-37	Хоразм вилоят филиали	362	226-97-78
Олтириқ филиали	373	432-10-11	Сирдарё вилоят филиали	367	225-44-03
Қўқон филиали	373	552-61-04	Жиззах вилоят филиали	372	226-43-11

Хизматлар лицензияланган

Тошкент шаҳар Ички ишлар Бош бошқармаси
Тергов бошқармаси
тизимларида бўш бўлган
терговчи лавозимларига
танлов эълон қилади.

Танловда олий — ҳуқуқшунос дипломига эга бўлган, муддатли ёки сафарбарлик чақирув резервида ҳарбий хизмат ўтаган, шунингдек олий ўқув юртларининг ҳарбий кафедраси курсини тамомлаб, офицерлар захирасига киритилган, бўйи **170 см.** дан кам бўлмаган, Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятининг Қибрай, Зангиота туманларида доимий истиқомат қилувчи, **30 ёшгача** бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари иштирок этишлари мумкин.

Мурожаат учун телефонлар:

370-56-44, 281-92-52

Халқ фаровонлиги фаолиятимиз мезони

«АГРОБАНК» жамоаси

Ўзбекистонда фаолият кўрсатаётган барча
матбуот ҳамда оммавий ахборот воситалари
ҳодимларини байрам билан қутлайди!

27 июнь —
*Матбуот ва оммавий ахборот
воситалари ходимлари кун*

Сизнинг юксак қобилиятингизни ва
меҳнатингизни қадрлаб,
Сизларга сиҳат-саломатлик ҳамда
оилавий фаровонлик тилайди.

«АГРОБАНК-CLICK» — ўз
ҳисобварақларингизни
масофадан бошқаринг.

www.agrobank.uz

Хизматлар лицензияланган

Huquq
yuridik gazeta

Muassis:
**O'zbekiston
Respublikasi
Bosh
prokuraturasi**

Bosh muharrir:
**Jahongir Jur'atovich
MAKSUMOV**

Tahrir hay'ati:

Hakimboy HALIMOV
Abbosxon SANGINOV
Muxtor ZOIROV
Gulnoza RAHIMOVA

Baxtiyor NAZAROV
(Bosh muharrir o'rinbosari)
Kamoliddin ASQAROV
(mas'ul kotib)

Tahririyat manzili:

Toshkent shahri, Yahyo
G'ulomov ko'chasi, 66-uy.

Telefon: 233-98-40,

Faks: 233-10-53,

233-64-85

E-mail:

huquq@huquq-gazeta.uz

Gazeta haftaning payshanba kunlari chiqadi.
Sotuvda kelishgan narxda

Tahririyatga kelgan qo'lyozmalar taqriz
qilinmaydi va egalari qaytarilmaydi.
Muallif fikri tahririyat nuqtai nazaridan
farqlanishi mumkin.
«HUQUQ» materiallarini ko'chirib bosish
faqat tahririyat ruxsati bilan amalga
oshiriladi.

□ — tijorat materiali.
Reklama materiallarining mazmuni uchun
tahririyat javobgar emas.

Nashr ko'rsatkichi

231

Buyurtma s-257.50 129 nusxada bosildi.
Gazeta tahririyat kompyuter bazasida terikdi va
sahifalandi. «HUQUQ» original maketi.
Nabatchi muharrir: F.YODGOROVA
Sahifalovchi: S.BOBONOV
Nabatchi: O'.DEHQONOV

Bosmaxonaga topshirish vaqti: 22.00.
Topshirildi: 20.00 1 2 3 4 5 6 7 8 9

Gazeta «O'zbekiston» nashriyot matbaa ijodiy uyida chop etildi.
Korxona manzili: Toshkent shahar, Alisher Navoiy ko'chasi, 30-uy.

Gazeta O'zbekiston
Respublikasi matbuot
va axborot agentligida
2009-yil 12-oktabrda
0188-raqam bilan
ro'yxatga olingan.

ISSN 2010-7617

